

ਐਮ. ਐਮ ਕੁਮਾਰ ਅਤੇ ਟੀ. ਪੀ. ਐਸ ਮਾਨ ਜੇ. ਜੇ.

ਬਖਸ਼ੀ ਰਾਮ ਅਰੋੜਾ ਅਤੇ ਹੋਰ , - ਪਟੀਸ਼ਨਰ

ਬਨਾਮ

ਪੰਜਾਬ ਰਾਜ ਅਤੇ ਹੋਰ , - ਜਵਾਬਦਾਰ

2002 ਦਾ CWP ਨੰ 6038

25 ਅਪ੍ਰੈਲ 2008

ਪੰਜਾਬ ਟਾਊਨ ਇੰਪ੍ਰੋਵਮੈਂਟ ਐਕਟ, 1922 — ਐੱਸ. 103—ਭਾਰਤ ਦਾ ਸੰਵਿਧਾਨ, 1950 — ਆਰਟੀਕਲ 14 ਅਤੇ 226—ਟਰੱਸਟ ਨੂੰ ਭੰਗ ਕਰਨਾ—ਚੁਣੌਤੀ—1922 ਦੇ ਐਕਟ ਦੇ 103 ਦੇ ਤਹਿਤ ਰਾਜ ਦੀਆਂ ਸ਼ਕਤੀਆਂ—ਅਭਿਆਸ — ਵਿਧਾਨਕ ਸੁਭਾਅ—1922 ਐਕਟ ਦੇ 72-F ਦੇ ਤਹਿਤ ਸ਼ਕਤੀ ਦੀ ਵਰਤੋਂ ਨਹੀਂ ਕੀਤੀ ਜਾ ਸਕਦੀ—ਦੀ ਸੰਵਿਧਾਨਕ ਵੈਧਤਾ ਸੈਕਸ਼ਨ 103 ਸਰਕਾਰ ਨੂੰ ਟਰੱਸਟ ਨੂੰ ਭੰਗ ਕਰਨ ਦੀ ਸ਼ਕਤੀ ਪ੍ਰਦਾਨ ਕਰਦਾ ਹੈ - ਪਟੀਸ਼ਨ ਖਾਰਜ ਕੀਤੀ ਗਈ।

ਇਹ ਮੰਨਿਆ ਜਾਂਦਾ ਹੈ ਕਿ ਟਰੱਸਟ ਐਕਟ ਦੀ ਧਾਰਾ 103 ਅਧੀਨ ਵਰਤੀ ਗਈ ਸ਼ਕਤੀ ਇਸ ਗੱਲ 'ਤੇ ਵਿਚਾਰ ਨਹੀਂ ਕਰਦੀ ਕਿ ਕਿਸੇ ਵਿਅਕਤੀ ਦੇ ਸਬੰਧ ਵਿੱਚ ਆਦੇਸ਼ ਪਾਸ ਕੀਤਾ ਜਾਣਾ ਚਾਹੀਦਾ ਹੈ। ਇਹ ਫੈਸਲਾ ਤਤਕਾਲੀ ਸਰਕਾਰ ਨੇ ਆਮ ਆਚਰਣ ਦੇ ਆਧਾਰ 'ਤੇ ਲਿਆ ਹੈ। ਇਹ ਵੱਖਰੀ ਗੱਲ ਹੈ ਕਿ ਟਰੱਸਟ ਐਕਟ ਦੀ ਧਾਰਾ 103(2)(ਸੀ) ਦੇ ਉਪਬੰਧਾਂ ਦੇ ਆਧਾਰ 'ਤੇ ਚੇਅਰਮੈਨ ਅਤੇ ਟਰੱਸਟੀ ਭੰਗ ਹੋਣ 'ਤੇ ਬੰਦ ਕਰ ਦਿੱਤੇ ਜਾਂਦੇ ਹਨ। ਇਹ ਵੀ ਸਪੱਸ਼ਟ ਹੈ ਕਿ 4 ਅਪ੍ਰੈਲ, 2002 ਨੂੰ ਨੋਟੀਫਿਕੇਸ਼ਨ ਜਾਰੀ ਕਰਨ ਨਾਲ ਕਈ ਹੋਰ ਵਿਧਾਨਕ ਵਿਵਸਥਾਵਾਂ ਵੀ ਲਾਗੂ ਕੀਤੀਆਂ ਗਈਆਂ ਹਨ, ਜੋ ਕਿਸੇ ਵਿਅਕਤੀ ਦੇ ਹਿੱਤ ਨਾਲ ਸਬੰਧਤ ਨਹੀਂ ਹਨ ਪਰ ਪ੍ਰਤੀਤ ਤੌਰ 'ਤੇ ਆਮ ਜਨਤਾ ਨਾਲ ਸਬੰਧਤ ਹਨ ਜਾਂ ਕਿਸੇ ਆਮ ਦਿਸ਼ਾ ਨਾਲ ਸਬੰਧਤ ਹਨ। ਇਹ ਭਵਿੱਖ ਦੀ ਕਾਰਵਾਈ ਨੂੰ ਵੀ ਦਰਸਾਉਂਦਾ ਹੈ। ਉਪਰੋਕਤ ਟੈਸਟ ਮੌਜੂਦਾ ਕੇਸ ਦੇ ਤੱਥਾਂ 'ਤੇ ਪੂਰੀ ਤਰ੍ਹਾਂ ਲਾਗੂ ਹੁੰਦਾ ਹੈ ਅਤੇ ਟਰੱਸਟ ਐਕਟ ਦੀ ਧਾਰਾ 103 ਦੇ ਤਹਿਤ 4 ਅਪ੍ਰੈਲ, 2002 ਨੂੰ ਨੋਟੀਫਿਕੇਸ਼ਨ ਜਾਰੀ ਕਰਨਾ ਇੱਕ ਵਿਧਾਨਕ ਕਾਰਜ ਮੰਨਿਆ ਜਾਣਾ ਚਾਹੀਦਾ ਹੈ।

(ਪਰਾ 24)

ਅੱਗੋਂ ਇਹ ਮੰਨਿਆ ਜਾਂਦਾ ਹੈ ਕਿ ਇੱਕ ਵਾਰ ਜਦੋਂ ਇਹ ਮੰਨਿਆ ਜਾਂਦਾ ਹੈ ਕਿ ਟਰੱਸਟ ਐਕਟ ਦੀ ਧਾਰਾ 103 ਦੇ ਅਨੁਸਾਰ ਵਰਤੀ ਗਈ ਸ਼ਕਤੀ ਚਰਿੱਤਰ ਵਿੱਚ ਵਿਧਾਨਕ ਹੈ ਤਾਂ ਕੁਦਰਤੀ ਨਿਆਂ ਦੇ ਸਿਧਾਂਤ ਉਪਲਬਧ ਨਹੀਂ ਹੋਣਗੇ। ਕੁਦਰਤੀ ਨਿਆਂ ਦੇ ਸਿਧਾਂਤਾਂ ਨੂੰ ਛੱਡਣ ਦਾ ਬੁਨਿਆਦੀ ਸਿਧਾਂਤ ਇਹ ਹੈ ਕਿ ਜਦੋਂ ਵਿਧਾਨ ਸਭਾ ਨੇ ਕਾਨੂੰਨ ਬਣਾਉਣ ਦੀ ਪ੍ਰਕਿਰਿਆ ਸ਼ੁਰੂ ਕੀਤੀ

ਫਿਰ ਜਨਤਾ ਨੂੰ ਸੁਣਨ ਦੀ ਇਜਾਜ਼ਤ ਨਹੀਂ ਦਿੱਤੀ ਜਾਣੀ ਚਾਹੀਦੀ, ਖਾਸ ਤੌਰ 'ਤੇ ਸਾਡੇ ਦੇਸ਼ ਵਿੱਚ

ਜਿਥੇ ਅਸੈਂਬਲੀ ਜਾਂ ਸੰਸਦ ਦਾ ਗਠਨ ਉਨ੍ਹਾਂ ਲੋਕਾਂ ਦੁਆਰਾ ਕੀਤਾ ਜਾਂਦਾ ਹੈ ਜਿਨ੍ਹਾਂ ਨੂੰ ਲੋਕਾਂ ਦੁਆਰਾ ਸਿੱਧੇ ਤੌਰ 'ਤੇ ਚੁਣਿਆ ਜਾਂਦਾ ਹੈ। ਅਜਿਹੇ ਨੁਮਾਇੰਦਿਆਂ ਨੇ ਲੋਕਾਂ ਦੀਆਂ ਇੱਛਾਵਾਂ ਨੂੰ ਸੰਭਾਵਤ ਤੌਰ 'ਤੇ ਉਨ੍ਹਾਂ ਦੇ ਹਿੱਤਾਂ ਲਈ ਸੰਚਾਲਕ ਕਾਨੂੰਨ ਬਣਾ ਕੇ ਅਨੁਵਾਦ ਕਰਨਾ ਹੁੰਦਾ ਹੈ। ਪ੍ਰਾਇਮਰੀ ਕਾਨੂੰਨ ਬਾਰੇ ਜੋ ਸੱਚ ਹੈ, ਉਹ ਸੈਕੰਡਰੀ ਕਾਨੂੰਨ ਦੇ ਸਬੰਧ ਵਿੱਚ ਵੀ ਸਵੀਕਾਰ ਕੀਤਾ ਜਾਣਾ ਚਾਹੀਦਾ ਹੈ। ਇਸ ਲਈ, ਸੀਵਿਯਾਨ ਨੇ ਵਿਧਾਨ ਸਭਾ ਵਿੱਚ ਬਹੁਤ ਜ਼ਿਆਦਾ ਭਰੋਸਾ ਜਤਾਇਆ ਹੈ ਜਿਸ ਵਿੱਚ ਸੈਕੰਡਰੀ ਵਿਧਾਨ ਵੀ ਸ਼ਾਮਲ ਹੈ।

(ਪਰਾ 25)

ਐਮ ਐਲ ਸਰੀਨ, ਸੀਨੀਅਰ ਐਡਵੋਕੇਟ ਹੇਮੰਤ ਸਰੀਨ, ਐਡਵੋਕੇਟ ਪੀ.ਐਸ. ਧਾਲੀਵਾਲ, ਐਡਵੋਕੇਟ, ਧੀਰਜ ਜੈਨ ਐਡਵੋਕੇਟ, ਛੋਟੇ I ਮਾਲਕਾਂ ਲਈ।

ਚਾਰੂ ਤੁਲੀ, ਸ੍ਰ. ਡੀਏਜੀ, ਪੰਜਾਬ, ਵਿਸ਼ਾਲ ਸੋਢੀ, ਅਰੁਣ ਵਾਲੀਆ, ਐਡਵੋਕੇਟ, ਉੱਤਰਦਾਤਾ(ਆਂ) ਲਈ।

ਐਮ.ਐਮ.ਕੁਮਾਰ, ਜੇ.

(1) ਇਹ ਹੁਕਮ 2002 ਦੇ CWP ਨੰਬਰ 6038, 6039, 6252, 6253, 6254, 6255, 6289, 6318 ਅਤੇ 6320 ਦਾ ਨਿਪਟਾਰਾ ਕਰੇਗਾ। ਹਾਲਾਂਕਿ, CWP ਨੰਬਰ 6038 ਤੋਂ ਤੱਥਾਂ ਦਾ ਹਵਾਲਾ ਦਿੱਤਾ ਜਾ ਰਿਹਾ ਹੈ, ਜੋ ਕਿ 2002 ਦੇ ਚੇਅਰਮੈਨ ਦੁਆਰਾ ਦਾਇਰ ਕੀਤਾ ਗਿਆ ਸੀ। ਅਤੇ ਇੰਪਰੂਵਮੈਂਟ ਟਰੱਸਟ, ਅੰਮ੍ਰਿਤਸਰ ਦੇ ਟਰੱਸਟੀ। ਪੰਜਾਬ ਰਾਜ ਦੇ ਵੱਖ-ਵੱਖ ਇੰਪਰੂਵਮੈਂਟ ਟਰੱਸਟਾਂ ਦੇ ਚੇਅਰਮੈਨਾਂ ਅਤੇ/ਜਾਂ ਟਰੱਸਟੀਆਂ ਦੁਆਰਾ ਦਾਇਰ ਕੀਤੀਆਂ ਗਈਆਂ ਇਹ ਪਟੀਸ਼ਨਾਂ ਪੰਜਾਬ ਟਾਊਨ ਇੰਪਰੂਵਮੈਂਟ ਐਕਟ, 1922 ਦੀ ਧਾਰਾ 103 ਦੇ ਤਹਿਤ ਜਵਾਬਦੇਹ ਰਾਜ ਦੀ ਸ਼ਕਤੀ ਅਨੁਸਾਰ ਟਰੱਸਟਾਂ ਨੂੰ ਭੰਗ ਕਰਨ ਵਿਰੁੱਧ ਨਿਰਦੇਸ਼ਿਤ ਹਨ। ਟਰੱਸਟ ਐਕਟ' ਪਟੀਸ਼ਨਰਾਂ ਨੇ ਦਾਅਵਾ ਕੀਤਾ ਹੈ ਕਿ ਕਿਉਂਕਿ ਉਹ ਭਾਰਤੀ ਜਨਤਾ ਪਾਰਟੀ (ਭਾਜਪਾ) ਜਾਂ ਸ਼੍ਰੋਮਣੀ ਅਕਾਲੀ ਦਲ (ਬਾਦਲ) ਪ੍ਰਤੀ ਵਫ਼ਾਦਾਰ ਹਨ, ਇਸ ਲਈ ਉਹ ਕਾਂਗਰਸ ਸਰਕਾਰ ਦੁਆਰਾ ਪੀੜਤ ਹਨ ਅਤੇ ਕਾਂਗਰਸ ਦੁਆਰਾ ਪੰਜਾਬ ਰਾਜ ਦੀ ਸੱਤਾ 'ਤੇ ਕਾਬਜ਼ ਹੋਣ ਤੋਂ ਬਾਅਦ ਟਰੱਸਟਾਂ ਨੂੰ ਭੰਗ ਕੀਤਾ ਗਿਆ ਹੈ।

(2) ਇਹ ਧਿਆਨ ਦੇਣਾ ਮਹੱਤਵਪੂਰਨ ਹੈ ਕਿ ਟਰੱਸਟ ਐਕਟ ਪੰਜਾਬ ਵਿੱਚ ਕਸਬਿਆਂ ਦੇ ਸੁਧਾਰ ਅਤੇ ਵਿਸਤਾਰ ਨੂੰ ਦਰਸਾਉਂਦਾ ਹੈ ਅਤੇ ਇਸ ਸਬੰਧ ਵਿੱਚ ਉੱਤਰਦਾਤਾ ਰਾਜ ਨੇ ਸਹੀ ਅਤੇ ਯੋਜਨਾਬੱਧ ਵਿਕਾਸ ਨੂੰ ਯਕੀਨੀ ਬਣਾਉਣ ਲਈ ਵੱਖ-ਵੱਖ ਕਸਬਿਆਂ ਲਈ ਸੁਧਾਰ ਟਰੱਸਟਾਂ ਦਾ ਗਠਨ ਕੀਤਾ ਹੈ। ਇੰਪਰੂਵਮੈਂਟ ਟਰੱਸਟ, ਅੰਮ੍ਰਿਤਸਰ, ਟਰੱਸਟ ਦੀ ਧਾਰਾ 3 ਦੇ ਉਪਬੰਧਾਂ ਅਧੀਨ ਗਠਿਤ ਕੀਤਾ ਗਿਆ ਸੀ। ਐਕਟ. ਟਰੱਸਟ ਐਕਟ ਦੀ ਧਾਰਾ 4(1) ਦੇ ਅਨੁਸਾਰ, ਇੱਕ ਟਰੱਸਟ ਵਿੱਚ ਇੱਕ ਚੇਅਰਮੈਨ ਅਤੇ 9 ਹੋਰ ਟਰੱਸਟੀ ਹੁੰਦੇ ਹਨ। ਰਾਜ ਸਰਕਾਰ ਦੇ ਅਧੀਨ ਸੇਵਾ ਕਰ ਰਹੇ ਤਿੰਨ ਅਫਸਰਾਂ ਨੂੰ ਟਰੱਸਟੀ ਵਜੋਂ ਨਿਯੁਕਤ ਕੀਤਾ ਜਾਂਦਾ ਹੈ, ਜਿਸ ਵਿੱਚ ਟਾਊਨ ਪਲਾਨਰ, ਰਾਜ ਸਰਕਾਰ ਦੇ ਲੋਕ ਨਿਰਮਾਣ ਵਿਭਾਗ ਦੇ ਬਿਲਡਿੰਗ ਐਂਡ ਰੋਡ ਬ੍ਰਾਂਚ ਜਾਂ ਪਬਲਿਕ ਹੈਲਥ ਦੇ ਕਾਰਜਕਾਰੀ ਇੰਜੀਨੀਅਰ ਦੇ ਰੈਂਕ ਤੋਂ ਹੇਠਾਂ ਨਾ ਹੋਣ ਵਾਲਾ ਇੰਜੀਨੀਅਰ ਅਤੇ ਇੱਕ ਹੋਰ

**BAKSHI RAM ARORA AND OTHERS v. STATE OF PUNJAB 3
AND OTHERS (M.M. Kumar, J.)**

ਅਧਿਕਾਰੀ ਰੈਂਕ ਤੋਂ ਹੇਠਾਂ ਨਾ ਹੋਵੇ। ਦੇ ਵਾਧੂ ਸਹਾਇਕ ਕਮਿਸ਼ਨਰ. ਮਿਉਂਸਪਲ ਕਮੇਟੀ ਜਾਂ ਕਾਰਪੋਰੇਸ਼ਨ ਦੇ ਤਿੰਨ ਮੈਂਬਰ, ਜਿਵੇਂ ਕਿ ਕੇਸ ਹੋਵੇ, ਟਰੱਸਟੀ ਹੋਣ ਦੀ ਲੋੜ ਹੁੰਦੀ ਹੈ ਅਤੇ ਫਿਰ ਤਿੰਨ ਹੋਰ ਵਿਅਕਤੀਆਂ ਦੀ ਵਿਵਸਥਾ ਹੈ। ਟਰੱਸਟ ਐਕਟ ਦੀ ਧਾਰਾ 4(1) ਦੇ ਅਨੁਸਾਰ ਚੇਅਰਮੈਨ ਅਤੇ ਟਰੱਸਟੀਆਂ ਦੀ ਨਿਯੁਕਤੀ ਰਾਜ ਸਰਕਾਰ ਦੁਆਰਾ ਨੋਟੀਫਿਕੇਸ਼ਨ ਦੁਆਰਾ ਕੀਤੀ ਜਾਣੀ ਹੈ। ਟਰੱਸਟ ਐਕਟ ਦੀ ਧਾਰਾ 5 ਦੇ ਤਹਿਤ, ਟਰੱਸਟ ਦੇ ਚੇਅਰਮੈਨ ਦੇ ਅਹੁਦੇ ਦੀ ਮਿਆਦ ਰਾਜ ਸਰਕਾਰ ਦੁਆਰਾ ਨਿਰਧਾਰਤ ਕੀਤੀ ਜਾਣੀ ਹੈ ਪਰ ਇਹ ਚਾਰ ਸਾਲਾਂ ਤੋਂ ਵੱਧ ਨਹੀਂ ਹੋਣੀ ਚਾਹੀਦੀ। ਟਰੱਸਟ ਐਕਟ ਦੀ ਧਾਰਾ 6 ਅਧੀਨ, ਟਰੱਸਟ ਐਕਟ ਦੀ ਧਾਰਾ 4(1) ਦੀ ਧਾਰਾ (ਬੀ) ਅਧੀਨ ਚੁਣੇ ਗਏ ਹਰੇਕ ਟਰੱਸਟੀ ਦੀ ਮਿਆਦ ਦੋ ਸਾਲ ਹੈ ਜਦੋਂ ਤੱਕ ਉਹ ਮਿਉਂਸਪਲ ਕਮੇਟੀ ਜਾਂ ਕਾਰਪੋਰੇਸ਼ਨ ਦਾ ਮੈਂਬਰ ਨਹੀਂ ਰਹਿ ਜਾਂਦਾ, ਜੋ ਵੀ ਘੱਟ ਹੋਵੇ। . ਟਰੱਸਟ ਐਕਟ ਦੀ ਧਾਰਾ 4(1) ਦੀ ਧਾਰਾ (ਸੀ) ਅਧੀਨ ਨਿਯੁਕਤ ਕੀਤੇ ਗਏ ਹੋਰ ਟਰੱਸਟੀਆਂ ਦੀ ਮਿਆਦ ਦੋ ਸਾਲ ਹੈ ਅਤੇ ਟਰੱਸਟ ਐਕਟ ਦੀ ਧਾਰਾ 4(1) ਦੀ ਧਾਰਾ (ਏ) ਅਧੀਨ ਨਿਯੁਕਤ ਕੀਤੇ ਗਏ ਹੋਰ ਟਰੱਸਟੀਆਂ ਦੀ ਮਿਆਦ ਖਤਮ ਹੋ ਜਾਵੇਗੀ। ਜਦੋਂ ਅਜਿਹੇ ਟਰੱਸਟੀ ਅਹੁਦਾ ਸੰਭਾਲਣਾ ਬੰਦ ਕਰ ਦਿੰਦੇ ਹਨ ਜਿਸ ਦੇ ਆਧਾਰ 'ਤੇ ਉਹ ਨਿਯੁਕਤ ਕੀਤੇ ਗਏ ਸਨ।

(3) 24 ਅਪ੍ਰੈਲ, 2000 (ਪੀ 1) ਦੀ ਨੋਟੀਫਿਕੇਸ਼ਨ ਰਾਹੀਂ, ਦੋ ਸਾਲਾਂ ਲਈ ਟਰੱਸਟ ਦਾ ਚੇਅਰਮੈਨ ਨਿਯੁਕਤ ਕੀਤਾ ਗਿਆ ਸੀ। ਉਸ ਦਾ ਕਾਰਜਕਾਲ 6 ਦਸੰਬਰ, 2001 (ਪੀ-2) ਨੂੰ ਉਸ ਦੇ ਦੋ ਸਾਲਾਂ ਦੇ ਪਹਿਲੇ ਕਾਰਜਕਾਲ ਦੀ ਸਮਾਪਤੀ ਤੋਂ ਬਾਅਦ ਦੋ ਸਾਲਾਂ ਦੀ ਹੋਰ ਮਿਆਦ ਲਈ ਵਧਾ ਦਿੱਤਾ ਗਿਆ ਸੀ। ਇਹ ਦਾਅਵਾ ਕੀਤਾ ਗਿਆ ਹੈ ਕਿ ਪਟੀਸ਼ਨਰ ਨੰਬਰ 1 ਨੂੰ 23 ਅਪ੍ਰੈਲ 2004 ਤੱਕ ਟਰੱਸਟ ਦੇ ਚੇਅਰਮੈਨ ਵਜੋਂ ਬਣੇ ਰਹਿਣਾ ਸੀ। ਇਸੇ ਤਰ੍ਹਾਂ ਹੋਰ ਟਰੱਸਟੀਆਂ ਦੇ ਸਬੰਧ ਵਿੱਚ ਵੀ ਦਾਅਵਾ ਕੀਤਾ ਗਿਆ ਹੈ।

(4) ਪਟੀਸ਼ਨਰਾਂ ਵੱਲੋਂ ਇੱਕ ਹੋਰ ਦਾਅਵਾ ਕੀਤਾ ਗਿਆ ਹੈ ਕਿ ਟਰੱਸਟ ਦਾ ਪੰਜਾਬ ਰਾਜ ਦੇ ਸਾਰੇ ਇੰਪਰੂਵਮੈਂਟ ਟਰੱਸਟਾਂ ਵਿੱਚੋਂ ਸਭ ਤੋਂ ਵੱਡਾ ਬਜਟ ਹੈ ਅਤੇ ਟਰੱਸਟਾਂ ਨੂੰ ਰਾਜ ਸਰਕਾਰ ਤੋਂ ਕੋਈ ਗ੍ਰਾਂਟ ਜਾਂ ਵਿੱਤੀ ਸਹਾਇਤਾ ਨਹੀਂ ਮਿਲੀ, ਜੋ ਕਿ ਸਵੈ-ਨਿਰਭਰ ਸੰਸਥਾਵਾਂ ਹਨ ਅਤੇ ਵਿਕਾਸ, ਵਿਕਰੀ ਜਾਂ ਖਾਲੀ ਪਈਆਂ ਜਾਇਦਾਦਾਂ ਨੂੰ ਲੀਜ਼ 'ਤੇ ਦੇ ਕੇ ਆਮਦਨ ਪੈਦਾ ਕਰੇ। ਪਟੀਸ਼ਨਰ ਨੰਬਰ 1 ਨੇ ਦਾਅਵਾ ਕੀਤਾ ਹੈ ਕਿ ਟਰੱਸਟ ਦੇ ਚੇਅਰਮੈਨ ਵਜੋਂ ਅਹੁਦਾ ਸੰਭਾਲਣ ਸਮੇਂ ਇਸ ਦੀ ਵਿੱਤੀ ਹਾਲਤ ਤਰਸਯੋਗ ਸੀ ਰੁਪਏ ਦੀ ਮੂਲ ਰਕਮ ਦੇ ਕਰਜ਼ੇ ਵਜੋਂ 44 ਕਰੋੜ ਦੀ ਅਦਾਇਗੀ ਕੀਤੀ ਜਾਣੀ ਸੀ, ਜੋ ਕਿ ਵਿਆਜ ਜੋੜਨ ਤੋਂ ਬਾਅਦ ਵਧ ਕੇ 10,000 ਕਰੋੜ ਰੁਪਏ ਹੋ ਗਈ ਸੀ। 67 ਕਰੋੜ ਪਟੀਸ਼ਨਕਰਤਾਵਾਂ ਨੇ ਬਹੁਤ ਸਾਰੀਆਂ ਲਾਭਕਾਰੀ ਵਿਕਾਸ ਯੋਜਨਾਵਾਂ ਚਲਾਈਆਂ ਹਨ ਜਿਸ ਦੇ ਨਤੀਜੇ ਵਜੋਂ ਟਰੱਸਟ ਦੀ ਆਮਦਨੀ ਵਧੀ ਹੈ, ਜੋ ਕਿ ਵਧ ਕੇ 100000 ਰੁਪਏ ਹੋ ਗਈ ਹੈ। 1996-97 ਵਿੱਚ 27 ਕਰੋੜ ਅਤੇ ਰੁ. 2001-02 ਵਿੱਚ 56 ਕਰੋੜ ਰੁਪਏ। 2002-03 ਲਈ ਟਰੱਸਟ ਦੀ ਅਨੁਮਾਨਿਤ ਆਮਦਨ ਰੁਪਏ ਆਂਕੀ ਗਈ ਹੈ। 50.73 ਕਰੋੜ ਟਰੱਸਟ ਕੋਲ ਲਗਭਗ ਰੁ. FDRs ਵਿੱਚ 13.5 ਕਰੋੜ ਅਤੇ ਵੱਧ ਇਸ ਦੇ ਚਾਲੂ ਖਾਤੇ ਵਿੱਚ 2 ਕਰੋੜ ਰੁਪਏ ਦੀ ਮੂਲ ਕਰਜ਼ਾ ਰਾਸ਼ੀ ਦਾ ਭੁਗਤਾਨ ਕਰਨ ਤੋਂ ਇਲਾਵਾ। ਪਟੀਸ਼ਨਕਰਤਾਵਾਂ ਨੇ ਅੰਮ੍ਰਿਤਸਰ ਦੇ ਵਸਨੀਕਾਂ ਨੂੰ ਵਧੀਆ ਸਹੂਲਤਾਂ ਪ੍ਰਦਾਨ ਕਰਨ ਦਾ ਯਤਨ ਕੀਤਾ ਹੈ ਅਤੇ ਰਿਕਾਰਡ ਗਿਣਤੀ ਵਿੱਚ ਖੁੱਲ੍ਹੀ ਨਿਲਾਮੀ ਪੂਰੀ ਪਾਰਦਰਸ਼ਤਾ ਨਾਲ ਕਰਵਾਈ ਗਈ ਹੈ। ਪੈਰਾ 10, 11 ਅਤੇ 12 ਵਿੱਚ ਵੱਖ-ਵੱਖ

ਹੋਰ ਨਿਲਾਮਾਂ, ਸਕੀਮਾਂ ਦੇ ਅਮਲ ਅਤੇ ਹੋਰ ਲਾਭਕਾਰੀ ਉੱਦਮਾਂ ਦਾ ਹਵਾਲਾ ਦਿੱਤਾ ਗਿਆ ਹੈ। ਲਾਰੈਂਸ ਰੋਡ, ਅੰਮ੍ਰਿਤਸਰ 'ਤੇ ਲੱਗਭੱਗ ਰੁਪਏ ਦੀ ਲਾਗਤ ਨਾਲ ਬਹੁ-ਮੰਜ਼ਲਾ ਪਾਰਕਿੰਗ ਸਥਾਨ ਦਾ ਹਵਾਲਾ ਵੀ ਦਿੱਤਾ ਗਿਆ ਹੈ। 6 ਕਰੋੜ।

(5) 4 ਅਪ੍ਰੈਲ, 2002 ਨੂੰ, ਜਵਾਬਦੇਹ ਰਾਜ ਨੇ ਟਰੱਸਟ ਐਕਟ ਦੀ ਧਾਰਾ 103(1) ਦੇ ਤਹਿਤ ਇੱਕ ਨੋਟੀਫਿਕੇਸ਼ਨ ਜਾਰੀ ਕਰਕੇ ਘੋਸ਼ਣਾ ਕੀਤੀ ਕਿ ਟਰੱਸਟ ਭੰਗ ਹੋ ਗਿਆ ਹੈ (P-8)। ਪੰਜਾਬ ਰਾਜ ਦੇ ਸਾਰੇ ਇੰਪਰੂਵਮੈਂਟ ਟਰੱਸਟਾਂ ਨੂੰ ਭੰਗ ਕਰਨ ਲਈ ਇਸੇ ਤਰ੍ਹਾਂ ਦੇ ਨੋਟੀਫਿਕੇਸ਼ਨ ਜਾਰੀ ਕੀਤੇ ਗਏ ਸਨ। ਇਸੇ ਦਿਨ ਜ਼ਿਲ੍ਹੇ ਦੇ ਡਿਪਟੀ ਕਮਿਸ਼ਨਰ ਨੂੰ ਟਰੱਸਟ (ਪੀ-9) ਦਾ ਪ੍ਰਸ਼ਾਸਕ ਨਿਯੁਕਤ ਕੀਤਾ ਗਿਆ ਸੀ।

(6) ਉੱਤਰਦਾਤਾ ਨੰਬਰ 1 ਅਤੇ 2 ਦੁਆਰਾ ਦਾਇਰ ਲਿਖਤੀ ਬਿਆਨ ਵਿੱਚ ਇਹ ਸਟੈਂਡ ਲਿਆ ਗਿਆ ਹੈ ਕਿ ਟਰੱਸਟ ਨੂੰ ਭੰਗ ਕਰਨ ਨਾਲ ਕਲੰਕ ਨਹੀਂ ਹੁੰਦਾ ਅਤੇ ਨਾ ਹੀ ਇਸ ਨਾਲ ਕੋਈ ਦੰਡਕਾਰੀ ਨਤੀਜੇ ਨਿਕਲਦੇ ਹਨ। ਚੇਅਰਮੈਨ ਅਤੇ ਟਰੱਸਟੀ ਅਨੰਦ ਦੇ ਸਿਧਾਂਤ ਦੁਆਰਾ ਨਿਯੰਤਰਿਤ ਹੁੰਦੇ ਹਨ। ਇਹ ਇਸ ਸੰਦਰਭ ਵਿੱਚ ਹੈ ਕਿ ਉੱਤਰਦਾਤਾਵਾਂ ਦੁਆਰਾ ਟਰੱਸਟ ਐਕਟ ਦੀ ਧਾਰਾ 72-ਐਫ ਵਿੱਚ ਇੱਕ ਅੰਤਰ ਕੀਤਾ ਗਿਆ ਹੈ, ਜਿਸ ਵਿੱਚ ਕਾਰਨ ਦੱਸੇ ਨੋਟਿਸ ਜਾਰੀ ਕਰਨ ਦੀ ਕਲਪਨਾ ਕੀਤੀ ਗਈ ਹੈ, ਅਤੇ ਟਰੱਸਟ ਐਕਟ ਦੀ ਧਾਰਾ 103, ਜੋ ਅਜਿਹੇ ਕਿਸੇ ਕਾਰਨ ਦੱਸੇ ਦੀ ਵਿਵਸਥਾ ਨਹੀਂ ਕਰਦੀ ਹੈ। ਨੋਟਿਸ, ਜਵਾਬ ਅਤੇ ਸੁਣਵਾਈ। ਇਹ ਦਾਅਵਾ ਕੀਤਾ ਜਾਂਦਾ ਹੈ ਕਿ ਕਿਸੇ ਨੂੰ ਵੀ ਚੇਅਰਮੈਨ ਜਾਂ ਟਰੱਸਟੀ ਵਜੋਂ ਬਣੇ ਰਹਿਣ ਜਾਂ ਰਾਜ ਨੂੰ ਟਰੱਸਟ ਦਾ ਕੰਮ ਜਾਰੀ ਰੱਖਣ ਲਈ ਮਜਬੂਰ ਕਰਨ ਦਾ ਕੋਈ ਨਿਹਿਤ ਅਧਿਕਾਰ ਨਹੀਂ ਹੈ। ਇਸ ਸਬੰਧ ਵਿੱਚ, ਪੰਜਾਬ ਰਾਜ ਬਨਾਮ ਟਹਿਲ ਸਿੰਘ, (1) ਦੇ ਮਾਮਲੇ ਵਿੱਚ ਮਾਨਯੋਗ ਸੁਪਰੀਮ ਕੋਰਟ ਦੇ ਫੈਸਲੇ 'ਤੇ ਭਰੋਸਾ ਕੀਤਾ ਗਿਆ ਹੈ। ਇਹ ਵੀ ਜ਼ੋਰ ਦੇ ਕੇ ਕਿਹਾ ਗਿਆ ਹੈ ਕਿ ਵਿਧਾਨ ਸਭਾ ਨੇ ਜਾਣਬੁੱਝ ਕੇ ਸਿਧਾਂਤਾਂ ਦੀ ਪਾਲਣਾ ਦੀ ਵਿਵਸਥਾ ਨਹੀਂ ਕੀਤੀ। ਜਦੋਂ ਟਰੱਸਟ ਐਕਟ ਦੀ ਧਾਰਾ 103 ਦੀ ਵਰਤੋਂ ਕੀਤੀ ਜਾਂਦੀ ਹੈ ਤਾਂ ਕੁਦਰਤੀ ਤੌਰ 'ਤੇ ਮੈਂ ਇਹ ਸਮਝਦਾ ਹਾਂ ਕਿਉਂਕਿ ਜਿੱਥੇ ਕਿਤੇ ਵੀ ਵਿਧਾਨ ਸਭਾ ਦਾ ਇਰਾਦਾ ਅਜਿਹੀ ਪ੍ਰਕਿਰਿਆ ਪ੍ਰਦਾਨ ਕਰਨ ਦਾ ਸੀ, ਇਹ ਟਰੱਸਟ ਐਕਟ ਦੀ ਧਾਰਾ 72-F ਦੇ ਰੂਪ ਵਿੱਚ ਸਪੱਸ਼ਟ ਤੌਰ 'ਤੇ ਪ੍ਰਦਾਨ ਕੀਤਾ ਗਿਆ ਹੈ। ਮੈਰਿਟ ਦੇ ਆਧਾਰ 'ਤੇ, ਜਵਾਬਦਾਤਾਵਾਂ ਨੇ ਇਹ ਸਟੈਂਡ ਲਿਆ ਹੈ ਕਿ ਪਟੀਸ਼ਨਰ ਆਪਣੇ ਪੂਰਵਜ ਦੁਆਰਾ ਕੀਤੇ ਗਏ ਯਤਨਾਂ ਦਾ ਨਾਜਾਇਜ਼ ਸਿਹਰਾ ਲੈ ਰਹੇ ਹਨ, ਜਿਨ੍ਹਾਂ ਨੇ ਵਿਵਹਾਰਕ ਵਿਕਾਸ ਯੋਜਨਾਵਾਂ ਬਣਾਈਆਂ ਸਨ। ਉਨ੍ਹਾਂ ਸਕੀਮਾਂ ਦਾ ਫਲ ਪਟੀਸ਼ਨਰਾਂ ਦੇ ਕਾਰਜਕਾਲ ਦੌਰਾਨ ਹੀ ਮਿਲਣਾ ਸ਼ੁਰੂ ਹੋ ਗਿਆ। ਇਸ ਸਬੰਧ ਵਿੱਚ ਕਰਜ਼ੇ ਦੀ ਮੁੜ ਅਦਾਇਗੀ ਦਾ ਹਵਾਲਾ ਦਿੱਤਾ ਗਿਆ ਹੈ, ਜਿਸ ਵਿੱਚ ਕਿਹਾ ਗਿਆ ਹੈ ਕਿ ਜਨਵਰੀ, 1998 ਵਿੱਚ ਹੁਡਕੋ ਤੋਂ ਲਏ ਗਏ ਕਰਜ਼ੇ ਦੀ ਅਦਾਇਗੀ ਜੂਨ, 2005 ਤੱਕ 28 ਕਿਸ਼ਤਾਂ ਵਿੱਚ ਕੀਤੀ ਜਾਣੀ ਸੀ। ਅਕਤੂਬਰ, 2001 ਤੱਕ ਭੁਗਤਾਨ ਕੀਤਾ ਗਿਆ। ਇਹ ਦੋਸ਼ ਲਗਾਇਆ ਗਿਆ ਹੈ ਕਿ ਪਟੀਸ਼ਨਕਰਤਾਵਾਂ ਨੇ ਜ਼ਰੂਰੀ ਕੋਰ ਖੇਤਰ ਵਿੱਚ ਸੁਧਾਰ ਲਿਆਉਣ ਅਤੇ ਚੱਲ ਰਹੀਆਂ ਸਕੀਮਾਂ ਨਾਲ ਸਬੰਧਤ ਮਹੱਤਵਪੂਰਨ ਵਿਕਾਸ ਕਾਰਜਾਂ ਨੂੰ ਪੂਰਾ ਕਰਨ ਲਈ ਆਪਣੇ ਫਰਜ਼ਾਂ ਨੂੰ ਤਿਆਗ ਦਿੱਤਾ, ਜੋ ਕਿ ਉਨ੍ਹਾਂ ਦਾ ਮੁੱਢਲਾ ਕੰਮ ਸੀ। ਪੈਰਾ 9, 10, 11, 12 ਅਤੇ 14 ਵਿੱਚ ਹੋਰ ਦੋਸ਼ ਲਗਾਏ ਗਏ ਹਨ।

(7) ਪੱਤਰਕਾਰਾਂ ਨੇ ਇਹ ਇਲਜ਼ਾਮ ਲਗਾਇਆ ਕਿ [ਡਿਪਟੀ ਕਮਿਸ਼ਨਰ ਦੁਆਰਾ

**BAKSHI RAM ARORA AND OTHERS v. STATE OF PUNJAB 5
AND OTHERS (M.M. Kumar, J.)**

ਕੀਤੀ ਗਈ ਜਾਂਚ ਤੋਂ ਪਤਾ ਲੱਗਾ ਹੈ ਕਿ ਪਟੀਸ਼ਨਰ ਨੰਬਰ 1 ਨੂੰ ਭਰਤੀ ਕਰਨ ਸਮੇਂ ਬਹੁਤ ਗੰਭੀਰ ਬੇਨਿਯਮੀਆਂ ਦਾ ਮੁੱਖ ਦੋਸ਼ੀ ਪਾਇਆ ਗਿਆ ਹੈ। ਚੇਅਰਮੈਨ ਨੂੰ ਦਰਸਾਉਂਦੀ ਰਿਪੋਰਟ ਦਾ ਹਵਾਲਾ ਦਿੱਤਾ ਗਿਆ ਹੈ, ਜੋ ਇਸ ਤਰ੍ਹਾਂ ਹੈ:-

“ਮੈਂ ਫਾਈਲ 'ਤੇ ਸਾਹਮਣੇ ਆਏ ਤੱਥਾਂ ਨੂੰ ਧਿਆਨ ਨਾਲ ਵਿਚਾਰਿਆ ਹੈ, ਅਤੇ ਸਬੰਧਤ ਵਿਅਕਤੀਆਂ ਦੇ ਜਵਾਬਾਂ ਨੂੰ ਘੋਖਿਆ ਹੈ। ਇਹ ਸਪੱਸ਼ਟ ਹੈ ਕਿ ਚੋਣਾਂ ਦਾ ਐਲਾਨ ਕਿਸੇ ਵੀ ਸਮੇਂ ਹੋ ਸਕਦਾ ਹੈ, ਇਸ ਉਮੀਦ ਨੂੰ ਧਿਆਨ ਵਿਚ ਰੱਖਦੇ ਹੋਏ, ਸਾਰੀ ਭਰਤੀ ਪ੍ਰਕਿਰਿਆ ਬੇਲੋੜੀ ਕਾਹਲੀ ਵਿਚ ਕੀਤੀ ਗਈ ਸੀ। ਅਖਬਾਰ (ਡੀ.ਡੀ.ਐਲ.ਬੀ., ਅੰਮ੍ਰਿਤਸਰ) ਵਿੱਚ ਦਿੱਤੇ ਇਸ਼ਤਿਹਾਰ ਵਿੱਚ ਦੱਸਿਆ ਗਿਆ ਹੈ ਕਿ ਇਹ ਇਸ਼ਤਿਹਾਰ ਸਿਰਫ ਦੈਨਿਕ ਟ੍ਰਿਬਿਊਨ ਮਿਤੀ 7 ਜਨਵਰੀ, 2001 ਵਿੱਚ ਦਿੱਤਾ ਗਿਆ ਸੀ, ਜਦੋਂ ਕਿ ਕਾਰਜਕਾਰੀ ਅਧਿਕਾਰੀ ਨੇ ਦੱਸਿਆ ਹੈ ਕਿ ਇਹ 3 ਅਖਬਾਰਾਂ ਵਿੱਚ ਪਾਇਆ ਗਿਆ ਸੀ, ਹਾਲਾਂਕਿ ਉਸਨੇ ਇਹ ਨਹੀਂ ਦੱਸਿਆ ਹੈ ਕਿ ਕਿਹੜੀਆਂ ਅਖਬਾਰਾਂ ਵਿੱਚ ਲਿਖਿਆ ਗਿਆ ਸੀ। 7 ਦਸੰਬਰ, 2001 ਨੂੰ, ਅਤੇ ਇੰਟਰਵਿਊ ਦੀ ਮਿਤੀ 18 ਦਸੰਬਰ, 2001, ਭਾਵ ਸਿਰਫ 11 ਦਿਨ ਲਈ ਨਿਰਧਾਰਤ ਕੀਤੀ ਗਈ ਸੀ। ਇਸ ਲਈ, ਇਹ ਸਪੱਸ਼ਟ ਨਹੀਂ ਹੈ ਕਿ 11 ਦਿਨ ਕਿਉਂ ਦਿੱਤੇ ਗਏ ਸਨ। ਆਮ ਤੌਰ 'ਤੇ, ਘੱਟੋ-ਘੱਟ 15 ਦਿਨਾਂ ਦਾ ਸਮਾਂ ਦਿੱਤਾ ਜਾਣਾ ਚਾਹੀਦਾ ਹੈ ਤਾਂ ਜੋ ਉਮੀਦਵਾਰਾਂ ਵੱਲੋਂ ਲੋੜੀਂਦੀਆਂ ਤਿਆਰੀਆਂ ਕੀਤੀਆਂ ਜਾ ਸਕਣ। ਫਿਰ 18 ਦਸੰਬਰ, 2001 ਨੂੰ ਸਬ-ਕਮੇਟੀ ਦੁਆਰਾ ਇੰਟਰਵਿਊ ਰੱਖੀ ਗਈ, ਜਿਸ ਵਿੱਚ ਲੇਖਾਕਾਰ-ਰੈਂਕ ਦੇ ਅਧਿਕਾਰੀ ਦੀ ਜਗ੍ਹਾ ਲਈ ਗਈ।

ਡਿਪਟੀ ਕੰਟਰੋਲਰ (F&A)। ਚੇਅਰਮੈਨ, fmrpovement ਟਰੱਸਟ, ਨੇ 2 ਫਰਵਰੀ, 02 ਨੂੰ ਆਪਣੇ ਜਵਾਬ (ਫਲੈਗ-ਬੀ) ਵਿੱਚ ਜ਼ਿਕਰ ਕੀਤਾ ਹੈ ਕਿ "ਵਿਸ਼ੇਸ਼ ਟੈਸਟ ਅਤੇ ਇੰਟਰਵਿਊ ਤੋਂ ਬਾਅਦ, ਸਬ-ਕਮੇਟੀ ਨੇ ਵਿਅਕਤੀਆਂ ਦੇ ਨਾਮ ਦੀ ਸਿਫਾਰਸ਼ ਕੀਤੀ"। ਅੰਮ੍ਰਿਤਸਰ ਦੀ ਰਿਪੋਰਟ ਵਿੱਚ ਇਹ ਦਰਸਾਉਣ ਲਈ ਕੁਝ ਵੀ ਨਹੀਂ ਹੈ ਕਿ ਅਖੰਤੀ ਵਿਸਤ੍ਰਿਤ ਟੈਸਟ ਅਤੇ ਇੰਟਰਵਿਊ ਲਈ ਮਾਪਦੰਡ ਕੀ ਸੀ, ਅਤੇ ਹਰੇਕ ਉਮੀਦਵਾਰ ਦੁਆਰਾ ਕੀ ਅੰਕ ਪ੍ਰਾਪਤ ਕੀਤੇ ਗਏ ਸਨ।

ਫਿਰ ਨਿਯੁਕਤੀ ਪੱਤਰ 26 ਦਸੰਬਰ, 2001 ਨੂੰ ਜਾਰੀ ਕੀਤੇ ਗਏ ਸਨ। ਜ਼ਿਕਰਯੋਗ ਹੈ ਕਿ ਚੋਣ ਜ਼ਾਬਤਾ, ਚੋਣ ਪ੍ਰੋਗਰਾਮ ਦੇ ਐਲਾਨ ਕਾਰਨ, 26 ਦਸੰਬਰ, 2001 ਨੂੰ ਲਾਗੂ ਹੋ ਗਿਆ ਸੀ। ਆਮ ਤੌਰ 'ਤੇ, ਨਿਯੁਕਤੀ ਪੱਤਰ ਉਮੀਦਵਾਰਾਂ ਦੇ ਘਰ ਦੇ ਪਤੇ 'ਤੇ ਭੇਜੇ ਜਾਣੇ ਸਨ। ਜ਼ਿਕਰਯੋਗ ਹੈ ਕਿ ਚੁਣੇ ਗਏ ਉਮੀਦਵਾਰ ਸ਼੍ਰੀਮਤੀ ਡਾ. ਮੀਨਾਕਸ਼ੀ ਤਹਿਸੀਲ ਡੇਰਾ ਬਾਬਾ ਨਾਨਕ (ਗੁਰਦਾਸਪੁਰ) ਅਤੇ ਬਾਕੀ 2 ਅੰਮ੍ਰਿਤਸਰ ਨਾਲ ਸਬੰਧਤ ਹਨ। ਨਿਯੁਕਤੀ ਪੱਤਰ ਉਨ੍ਹਾਂ ਦੇ ਘਰ ਦੇ ਪਤੇ 'ਤੇ ਜਾਰੀ ਕੀਤੇ ਗਏ ਸਨ , — ਨੰਬਰ AIT/DC/9955,9957, 9959, ਮਿਤੀ 26 ਦਸੰਬਰ, 2001 ਨੂੰ। ਬੇਨਤੀ ਹੈ ਕਿ ਜਦੋਂ ਵੀ ਇਹ ਉਮੀਦਵਾਰ ਮੈਡੀਕਲ ਲਈ ਉਸ ਕੋਲ ਪਹੁੰਚਦੇ ਹਨ, ਤਾਂ ਉਹ ਅਜਿਹਾ ਕਰ ਸਕਦੇ ਹਨ।

ਜ਼ਾਬਤੇ ਦੀ ਉਲੰਘਣਾ ਕਰਦਿਆਂ ਅਤੇ ਸਿਵਲ ਸਰਜਨ ਤੋਂ ਮੈਡੀਕਲ ਜਾਂਚ ਰਿਪੋਰਟ ਮੰਗੇ

ਬਿਨਾਂ ਉਕਤ 3 ਉਮੀਦਵਾਰਾਂ ਨੂੰ 26 ਦਸੰਬਰ, 2001 ਨੂੰ ਹੀ ਸੇਵਾ ਵਿੱਚ ਸ਼ਾਮਲ ਹੋਣ ਅਤੇ ਹਾਜ਼ਰੀ ਰਿਪੋਰਟ ਪੇਸ਼ ਕਰਨ ਵਜੋਂ ਦਰਸਾਇਆ ਗਿਆ ਸੀ। ਇਹ ਜ਼ਾਹਰ ਹੈ ਕਿ ਉਨ੍ਹਾਂ 'ਤੇ ਬੇਲੋੜੀ ਮਿਹਰਬਾਨੀ ਕੀਤੀ ਗਈ ਸੀ ਅਤੇ ਇੰਪਰੂਵਮੈਂਟ ਟਰੱਸਟ ਦੇ ਅਧਿਕਾਰੀਆਂ ਨੇ ਸਰਕਾਰੀ ਨਿਯਮਾਂ ਦੀ ਸਪੱਸ਼ਟ ਉਲੰਘਣਾ ਕਰਦੇ ਹੋਏ ਵੀ ਉਨ੍ਹਾਂ ਨੂੰ ਬਿਨਾਂ ਡਾਕਟਰੀ ਜਾਂਚ ਦੇ ਸ਼ਾਮਲ ਹੋਣ ਦੀ ਇਜਾਜ਼ਤ ਦੇ ਕੇ ਚੁਣੇ ਗਏ ਉਮੀਦਵਾਰਾਂ ਦਾ ਪੱਖ ਪੂਰਿਆ ਸੀ। ਇਸ ਤੋਂ ਇਲਾਵਾ, ਇਸ ਗੱਲ ਦਾ ਕੋਈ ਜ਼ਿਕਰ ਨਹੀਂ ਹੈ ਕਿ ਕੀ ਕਿਸੇ ਕਿਸਮ ਦਾ ਮੁਢਲਾ ਟਾਈਪਿੰਗ ਟੈਸਟ ਲਿਆ ਗਿਆ ਸੀ, ਕਿਉਂਕਿ ਟਾਈਪਿੰਗ ਟੈਸਟ ਪਾਸ ਕਰਨ ਲਈ ਹੋਰ ਸਮਾਂ ਦੇਣ ਦੀ ਸ਼ਕਤੀ ਕੇਵਲ ਉਦੋਂ ਹੀ ਹੁੰਦੀ ਹੈ ਜਦੋਂ ਉਮੀਦਵਾਰ ਕਿਸੇ ਟੈਸਟ ਵਿਚ ਹਾਜ਼ਰ ਹੋਇਆ ਹੋਵੇ ਅਤੇ

ਅਸਫਲ ਰਿਹਾ, ਜਿਸ ਕਾਰਨ ਉਸ ਨੂੰ ਇੱਕ ਨਿਸ਼ਚਿਤ ਸਮਾਂ ਸੀਮਾ ਦੇ ਅੰਦਰ ਇੱਕ ਹੋਰ ਮੌਕਾ ਦਿੱਤਾ ਜਾ ਸਕਦਾ ਹੈ।

ਮੈਂ ਮਹਿਸੂਸ ਕਰਦਾ ਹਾਂ ਕਿ ਇਹ ਪੂਰੀ ਤਰ੍ਹਾਂ ਸਪੱਸ਼ਟ ਹੈ ਕਿ ਨਗਰ ਸੁਧਾਰ ਟਰੱਸਟ, ਅੰਮ੍ਰਿਤਸਰ ਦੇ ਚੇਅਰਮੈਨ ਨੇ ਇਸ ਤੱਥ ਪਿੱਛੇ ਪਨਾਹ ਲੈ ਕੇ ਆਦਰਸ਼ ਚੋਣ ਜ਼ਾਬਤੇ ਦੀ ਉਲੰਘਣਾ ਕੀਤੀ ਹੈ ਕਿ 26 ਦਸੰਬਰ, 2001 ਨੂੰ ਸਾਰੀਆਂ ਲੋੜੀਂਦੀਆਂ ਕਾਰਵਾਈਆਂ ਕੀਤੀਆਂ ਗਈਆਂ ਸਨ, ਜਦੋਂ ਕਿ ਉਪਰੋਕਤ ਦ੍ਰਿਸ਼ਟੀਕੋਣਾਂ ਤੋਂ ਇਹ ਸਪੱਸ਼ਟ ਹੁੰਦਾ ਹੈ ਕਿ ਅਣਉਚਿਤ। ਜੇ ਵੀ ਕਾਰਨਾਂ ਕਰਕੇ ਅਸਾਧਾਰਨ ਜਲਦਬਾਜ਼ੀ ਵਿਚ ਭਰਤੀ ਕੀਤੀ ਗਈ ਹੈ, ਉਸ ਦਾ ਪੱਖ ਪੂਰਿਆ ਗਿਆ ਹੈ।

(8) ਜਵਾਬਦੇਹੀ ਨੇ ਕਿਹਾ ਕਿ: ਮਾਰਚ, 2002 ਨੂੰ ਸਰਕਾਰ ਨੇ ਨਿਰਦੇਸ਼ਕ, ਸਥਾਨਕ ਸਰਕਾਰਾਂ ਨੂੰ ਸੁਧਾਰ ਟਰੱਸਟਾਂ ਦੁਆਰਾ ਦਿੱਤੀਆਂ ਜਾ ਰਹੀਆਂ ਸੇਵਾਵਾਂ ਦੀ ਸਥਿਤੀ ਬਾਰੇ ਨਵੀਨਤਮ ਅਤੇ ਨਵੀਨਤਮ ਜਾਣਕਾਰੀ ਪ੍ਰਦਾਨ ਕਰਨ ਲਈ ਨਿਰਦੇਸ਼ ਜਾਰੀ ਕੀਤੇ ਤਾਂ ਜੋ ਇਹ ਵਿਚਾਰਿਆ ਜਾ ਸਕੇ ਕਿ ਕਿਵੇਂ ਪੰਜਾਬ ਵਿੱਚ ਸ਼ਹਿਰੀ ਵਿਗਾੜ ਨੂੰ ਰੋਕਣ ਦੇ ਉਦੇਸ਼ ਨੂੰ ਪੂਰਾ ਕਰਨ ਲਈ ਅੱਗੇ ਵਧਣਾ। ਅੱਗੇ ਹਦਾਇਤ ਕੀਤੀ ਗਈ ਕਿ ਵੱਖ-ਵੱਖ ਟਰੱਸਟਾਂ ਦੇ ਬੱਜਡ ਦਸਤਾਵੇਜ਼ਾਂ ਤੋਂ ਵਿਕਾਸ ਖਰਚਿਆਂ ਦੇ ਅੰਕੜਿਆਂ ਦਾ ਧਿਆਨ ਨਾਲ ਵਿਸ਼ਲੇਸ਼ਣ ਕੀਤਾ ਜਾਵੇ। ਇਸ ਤੋਂ ਬਾਅਦ ਡਾਇਰੈਕਟਰ, ਸਥਾਨਕ ਸਰਕਾਰ ਨੇ ਜਾਣਕਾਰੀ ਪ੍ਰਾਪਤ ਕੀਤੀ, ਜਿਸਦਾ ਵਿਸ਼ਲੇਸ਼ਣ ਡਾਇਰੈਕਟਰ, ਸਥਾਨਕ ਸਰਕਾਰ ਦੁਆਰਾ ਕੀਤਾ ਗਿਆ। ਇਹ ਇੱਕ ਸੁਤੰਤਰ, ਨਿਰਪੱਖ ਅਤੇ ਸੱਚੇ ਸੁਭਾਅ ਦੇ ਨਾਲ ਮਨ ਦੀ ਸਹੀ ਵਰਤੋਂ ਤੋਂ ਬਾਅਦ ਸੀ ਕਿ ਉੱਤਰਦਾਤਾਵਾਂ ਨੇ ਸਿੱਟਾ ਕੱਢਿਆ ਕਿ ਸੁਧਾਰ ਟਰੱਸਟਾਂ ਦੀ ਹੋਂਦ ਨੂੰ ਜਾਰੀ ਰੱਖਣਾ ਉਚਿਤ ਨਹੀਂ ਸੀ। ਇਹ ਪਾਇਆ ਗਿਆ ਕਿ ਟਰੱਸਟ ਆਪਣੀ ਡਿਊਟੀ ਤਨਦੇਹੀ ਨਾਲ ਨਿਭਾਉਣ ਵਿੱਚ ਬੁਰੀ ਤਰ੍ਹਾਂ ਅਸਫਲ ਰਹੇ ਹਨ। ਉਹਨਾਂ ਨੇ ਆਪਣੇ ਨਿਪਟਾਰੇ ਵਿੱਚ ਲੋੜੀਂਦੇ ਫੰਡ ਹੋਣ ਦੇ ਬਾਵਜੂਦ ਵਿਕਾਸ ਨੂੰ ਉਤਸ਼ਾਹਿਤ ਕਰਨ ਲਈ ਅਸਲ ਵਿੱਚ ਕੋਈ ਸਾਰਥਕ ਅਤੇ ਲੋੜੀਂਦੇ ਯਤਨ ਨਹੀਂ ਕੀਤੇ। ਉਪਰੋਕਤ ਤੱਥਾਂ ਦੀ ਸਥਿਤੀ ਦੇ ਨਤੀਜੇ ਵਜੋਂ ਉੱਤਰਦਾਤਾਵਾਂ ਨੇ ਪੰਜਾਬ ਰਾਜ (ਪੀ 8) ਦੇ ਸਾਰੇ ਟਰੱਸਟਾਂ ਨੂੰ ਭੰਗ ਕਰਨ ਦੇ ਸਮਾਨ ਆਦੇਸ਼ ਪਾਸ ਕੀਤੇ, ਜੋ ਕਿ ਇਸ ਤਰ੍ਹਾਂ ਹੈ:-

ਪੰਜਾਬ ਸਰਕਾਰ

ਸਥਾਨਕ ਸਰਕਾਰਾਂ ਦਾ ਵਿਭਾਗ
(ਸਥਾਨਕ ਸਰਕਾਰ ਸ਼ਾਖਾ-2)
ਨੋਟੀਫਿਕੇਸ਼ਨ
4 ਅਪ੍ਰੈਲ 2002

ਨੰ. 4/29/2002-4LGII/3448. -ਜਦੋਂ ਕਿ ਰਾਜ ਸਰਕਾਰ ਦੀ ਰਾਏ ਵਿੱਚ, ਇਹ ਉਚਿਤ ਹੈ ਕਿ ਅੰਮ੍ਰਿਤਸਰ ਇੰਪਰੂਵਮੈਂਟ ਟਰੱਸਟ ਦੀ ਹੋਂਦ ਖਤਮ ਹੋ ਜਾਵੇ।

ਇਸਲਈ, ਹੁਣ, ਉਪ-ਧਾਰਾ (1) (ਸੈਕਸ਼ਨ 1103 (ਪੰਜਾਬ ਟਾਊਨਆਈਮਪਰੂਵਮੈਂਟ ਐਕਟ, 1922 (1922 ਦਾ ਪੰਜਾਬ ਐਕਟ 4)) ਦੁਆਰਾ ਪ੍ਰਦਾਨ ਕੀਤੀਆਂ ਸ਼ਕਤੀਆਂ ਅਤੇ ਇਸ ਪੱਖੋਂ ਉਸਨੂੰ ਸਮਰੱਥ ਬਣਾਉਣ ਵਾਲੀਆਂ ਹੋਰ ਸਾਰੀਆਂ ਸ਼ਕਤੀਆਂ ਦੀ ਵਰਤੋਂ ਕਰਦੇ ਹੋਏ, ਪੰਜਾਬ ਦਾ ਰਾਜਪਾਲ ਹੈ। ਇਹ ਘੋਸ਼ਣਾ ਕਰਦੇ ਹੋਏ ਖੁਸ਼ੀ ਹੋ ਰਹੀ ਹੈ ਕਿ ਅੰਮ੍ਰਿਤਸਰ ਇੰਪਰੂਵਮੈਂਟ ਟਰੱਸਟ ਸਰਕਾਰੀ ਗਜ਼ਟ ਵਿੱਚ ਇਸ ਨੋਟੀਫਿਕੇਸ਼ਨ ਦੇ ਪ੍ਰਕਾਸ਼ਿਤ ਹੋਣ ਦੀ ਮਿਤੀ ਤੋਂ ਅਤੇ ਇਸ ਦੇ ਲਾਗੂ ਹੋਣ ਤੋਂ ਬਾਅਦ ਭੰਗ ਹੋ ਜਾਵੇਗਾ। • ,

ਸਰਵੇਸ਼ ਕੌਸ਼ਲ, ਆਈ.ਏ.ਐਸ,
ਸਕੱਤਰ, ਸਰਕਾਰ, ਪੰਜਾਬ,
ਸਥਾਨਕ ਸਰਕਾਰਾਂ ਵਿਭਾਗ।

(9) ਜਵਾਬਦੇਹ ਨੰਬਰ 3 ਵੱਲੋਂ ਇੱਕ ਵੱਖਰਾ ਲਿਖਤੀ ਬਿਆਨ ਦਾਇਰ ਕੀਤਾ ਗਿਆ ਹੈ, ਜਿਸ ਵਿੱਚ ਅਜਿਹਾ ਹੀ ਸਟੈਂਡ ਲਿਆ ਗਿਆ ਹੈ ਕਿ ਪ੍ਰਸ਼ਾਸਕ ਨੇ 5 ਅਪ੍ਰੈਲ, 2002 ਤੋਂ ਟਰੱਸਟ ਨੂੰ ਸੰਭਾਲਿਆ ਸੀ।

(10) ਸਰਵਸ਼੍ਰੀ ਐਮ ਐਲ ਸਰੀਨ, ਹੇਮੰਤ ਸਰੀਨ, ਪੀਐਸ ਧਾਲੀਵਾਲ ਅਤੇ ਧੀਰਜ ਜੈਨ, ਪਟੀਸ਼ਨਕਰਤਾਵਾਂ ਦੇ ਵਕੀਲ ਨੇ ਦਲੀਲ ਦਿੱਤੀ ਹੈ ਕਿ ਟਰੱਸਟ ਐਕਟ ਦੀ ਧਾਰਾ 103 ਨੂੰ ਸੀਵਧਾਨ ਦੀ ਧਾਰਾ 14 ਦੇ ਉਲਟ ਐਲਾਨ ਕੀਤਾ ਜਾ ਸਕਦਾ ਹੈ ਕਿਉਂਕਿ ਇਹ ਰਾਜ ਸਰਕਾਰ ਨੂੰ ਬੇਲਗਾਮ ਅਤੇ ਇੰਪਰੂਵਮੈਂਟ ਟਰੱਸਟ ਨੂੰ ਭੰਗ ਕਰਨ ਦੀ ਆਪਹੁਦਰੀ ਸ਼ਕਤੀ। ਉਨ੍ਹਾਂ ਦਲੀਲ ਦਿੱਤੀ ਹੈ ਕਿ 4 ਅਪ੍ਰੈਲ 2002 (ਪੀ-8) ਨੂੰ ਜਾਰੀ ਕੀਤੇ ਟਰੱਸਟ ਨੂੰ ਭੰਗ ਕਰਨ ਅਤੇ ਡਿਪਟੀ ਕਮਿਸ਼ਨਰ ਨੂੰ ਪ੍ਰਸ਼ਾਸਕ (ਪੀ-9) ਵਜੋਂ ਨਿਯੁਕਤ ਕਰਨ ਦੇ ਨੋਟੀਫਿਕੇਸ਼ਨਾਂ ਦੀ ਵੀ ਬੇਅਦਬੀ ਹੈ ਕਿਉਂਕਿ ਇਹ ਕੁਦਰਤੀ ਨਿਆਂ ਦੇ ਸਿਧਾਂਤਾਂ ਅਤੇ ਨਿਯਮਾਂ ਦੀ ਘੋਰ ਉਲੰਘਣਾ ਹੈ। ਅੰਡੀ ਅਲਟਰਮ ਪਾਰਟਮ I ਦਾ ਫਿਰ ਇਹ ਦਲੀਲ ਦਿੱਤੀ ਗਈ ਹੈ ਕਿ ਟਰੱਸਟ ਐਕਟ ਦੀ ਧਾਰਾ 72-ਐਫ ਟਰੱਸਟ ਨੂੰ ਮੁਅੱਤਲ ਕਰਨ ਅਤੇ ਰੱਦ ਕਰਨ ਤੋਂ ਪਹਿਲਾਂ ਕਾਰਨ ਦੱਸੇ ਨੋਟਿਸ ਜਾਰੀ ਕਰਨ ਬਾਰੇ ਵਿਚਾਰ ਕਰਦੀ ਹੈ ਅਤੇ ਟਰੱਸਟ ਐਕਟ ਦੀ ਧਾਰਾ 103 ਦੇ ਅਧੀਨ ਟਰੱਸਟ ਨੂੰ ਭੰਗ ਕਰਨ ਵੇਲੇ ਕੋਈ ਸੁਰੱਖਿਆ ਉਪਾਅ ਪ੍ਰਦਾਨ ਨਹੀਂ ਕੀਤੇ ਜਾਂਦੇ ਹਨ। ਸਿੱਖਿਅਤ ਸਲਾਹਕਾਰ ਦੇ ਅਨੁਸਾਰ, ਜਨਤਕ ਧਾਰਨਾ ਵਿੱਚ ਟਰੱਸਟਾਂ ਨੂੰ ਖਤਮ ਕਰਨ ਜਾਂ ਭੰਗ ਕਰਨ ਦਾ ਇੱਕ ਹੀ ਅਰਥ ਹੈ। ਵਿਦਵਾਨ ਵਕੀਲ ਅਨੁਸਾਰ ਇਹ ਹੁਕਮ ਹੋਰ ਤਾਂ ਕਲੰਕਜਨਕ ਹੈ ਕਿਉਂਕਿ ਟਰੱਸਟਾਂ ਨੂੰ ਭੰਗ ਕਰਨ ਲਈ ਜਨਤਾ ਦੀ ਆਮ ਧਾਰਨਾ ਇਹ ਹੈ ਕਿ ਪਟੀਸ਼ਨਰ ਟਰੱਸਟ ਐਕਟ ਦੁਆਰਾ ਲਗਾਏ ਗਏ ਆਪਣੇ ਫਰਜ਼ ਨਿਭਾਉਣ ਲਈ ਅਯੋਗ ਹਨ ਜਾਂ ਉਨ੍ਹਾਂ ਨੇ ਆਪਣੀਆਂ ਸ਼ਕਤੀਆਂ ਦੀ ਦੁਰਵਰਤੋਂ ਕੀਤੀ ਹੈ। ਉਹਨਾਂ ਨੇ ਕਿਹਾ

ਹੈ ਕਿ ਇੱਕ ਵਾਰ ਇਹ ਨਤੀਜਾ ਨਿਕਲਦਾ ਹੈ ਤਾਂ ਉਹਨਾਂ 'ਤੇ ਇੱਕ ਕਲੰਕ ਲੱਗ ਜਾਵੇਗਾ ਅਤੇ ਕੁਦਰਤੀ ਨਿਆਂ ਦੇ ਸਿਧਾਂਤਾਂ ਨੂੰ ਟਰੱਸਟ ਐਕਟ ਦੀ ਧਾਰਾ 103 ਦੇ ਅਧੀਨ ਵਰਤਣਯੋਗ ਸ਼ਕਤੀ ਵਿੱਚ ਪੜ੍ਹਿਆ ਜਾਣਾ ਚਾਹੀਦਾ ਹੈ। ਉਨ੍ਹਾਂ ਦਲੀਲ ਦਿੱਤੀ ਹੈ ਕਿ ਸੀ

ਵਾਸਤਵ ਵਿੱਚ, ਸ਼ਕਤੀ ਨੂੰ ਟਰੱਸਟ ਐਕਟ ਦੀ ਧਾਰਾ 72-F ਦੇ ਅਧੀਨ ਵਰਤਿਆ ਗਿਆ ਮੰਨਿਆ ਜਾਣਾ ਚਾਹੀਦਾ ਹੈ ਕਿਉਂਕਿ ਲਿਖਤੀ ਬਿਆਨ ਵਿੱਚ ਇਮਾਨਦਾਰੀ ਅਤੇ ਇਮਾਨਦਾਰੀ ਦੇ ਵਿਰੁੱਧ ਵਿਅਕਤੀਗਤ ਟਿੱਪਣੀਆਂ ਕੀਤੀਆਂ ਗਈਆਂ ਹਨ। ਆਪਣੀਆਂ ਦਲੀਲਾਂ ਦੇ ਸਮਰਥਨ ਵਿੱਚ ਉਨ੍ਹਾਂ ਨੇ ਸੁਰਜੀਤ ਸਿੰਘ ਸੂਦ, ਚੇਅਰਮੈਨ, ਇੰਪਰੂਵਮੈਂਟ ਟਰੱਸਟ, ਜਲੰਧਰ ਬਨਾਮ ਪੰਜਾਬ ਰਾਜ, (2) ਦੇ ਕੇਸ ਵਿੱਚ ਇਸ ਅਦਾਲਤ ਦੇ ਡਿਵੀਜ਼ਨ ਬੈਂਚ ਦੇ ਫੈਸਲੇ 'ਤੇ ਭਰੋਸਾ ਰੱਖਿਆ ਹੈ ਅਤੇ ਦਲੀਲ ਦਿੱਤੀ ਹੈ ਕਿ ਧਾਰਾ 5 ਜਿਵੇਂ ਕਿ ਇਹ ਸਬੰਧਤ ਸਮੇਂ 'ਤੇ ਖੜ੍ਹਾ ਸੀ। ਨੇ ਰਾਜ ਸਰਕਾਰ ਨੂੰ ਟਰੱਸਟ ਦੇ ਚੇਅਰਮੈਨ ਨੂੰ ਹਟਾਉਣ ਦੀ ਬੇਲਗਾਮ, ਗੈਰ-ਕਨੂੰਨੀ ਅਤੇ ਮਨਮਾਨੀ ਸ਼ਕਤੀ ਪ੍ਰਦਾਨ ਕੀਤੀ ਹੈ ਕਿਉਂਕਿ ਸੰਵਿਧਾਨ ਦੀ ਧਾਰਾ 14 ਦੇ ਸਿਧਾਂਤਾਂ ਦੇ ਅਨੁਸਾਰ ਕੋਈ ਦਿਸ਼ਾ-ਨਿਰਦੇਸ਼ ਪ੍ਰਦਾਨ ਨਹੀਂ ਕੀਤੇ ਗਏ ਸਨ। ਪਟੀਸ਼ਨਕਰਤਾਵਾਂ ਨੇ ਕੇਸ ਵਿੱਚ ਮਾਨਯੋਗ ਸੁਪਰੀਮ ਕੋਰਟ ਦੇ ਫੈਸਲੇ 'ਤੇ ਵੀ ਭਰੋਸਾ ਕੀਤਾ ਹੈ। ਕਪੂਰ ਵੇਮ ਆਈਟਸ ਜਗਮੋਹਨ, (3) ਜਿੱਥੇ ਮਿਉਂਸ਼ਿਪਲ ਕਮੇਟੀ ਨੂੰ ਅਲੋਪ ਕੀਤੇ ਜਾਣ 'ਤੇ ਕੁਦਰਤੀ ਨਿਆਂ ਦੇ ਸਿਧਾਂਤ ਲਾਗੂ ਹੋਣੇ ਮੰਨੇ ਗਏ ਸਨ ਅਤੇ ਦਿੱਲੀ ਟਰਾਂਸਪੋਰਟ ਕਾਰਪੋਰੇਸ਼ਨ ਬਨਾਮ ਡੀਟੀਸੀ ਮਜ਼ਦੂਰ ਕਾਂਗਰਸ ਦੇ ਮਾਮਲੇ ਵਿੱਚ ਮਾਣਯੋਗ ਸੁਪਰੀਮ ਕੋਰਟ ਦੇ ਸੰਵਿਧਾਨਕ ਬੈਂਚ ਦਾ ਫੈਸਲਾ, (4) ਅਤੇ ਇਹ ਦਲੀਲ ਦਿੱਤੀ ਹੈ ਕਿ ਕੁਦਰਤੀ ਨਿਆਂ ਦੇ ਸਿਧਾਂਤਾਂ ਨੂੰ ਕਿਸੇ ਵੀ ਵਿਵਸਥਾ ਵਿੱਚ ਪੜ੍ਹਿਆ ਜਾਣਾ ਚਾਹੀਦਾ ਹੈ ਜਦੋਂ ਤੱਕ ਕਿ ਉਹਨਾਂ ਨੂੰ ਸਪੱਸ਼ਟ ਤੌਰ 'ਤੇ ਬਾਹਰ ਨਹੀਂ ਰੱਖਿਆ ਜਾਂਦਾ।

(11) ਪਟੀਸ਼ਨਕਰਤਾਵਾਂ ਦੀ ਵੀ ਟਹਿਲ ਸਿੰਘ ਦੇ ਕੇਸ (ਸੁਪਰਾ) ਵਿੱਚ ਮਾਣਯੋਗ ਸੁਪਰੀਮ ਕੋਰਟ ਦੀ 2 ਜੁਲਾਈ ਨੂੰ ਪੂਰੀ ਤਰ੍ਹਾਂ ਨਾਲ ਅਟੱਲ ਵਿਸ਼ਵਾਸ ਹੈ। ਇਹ ਪੇਸ਼ ਕੀਤਾ ਗਿਆ ਹੈ ਕਿ ਜਵਾਬਦੇਹ ਰਾਜ ਦੁਆਰਾ ਵਰਤੀ ਗਈ ਸ਼ਕਤੀ ਨੂੰ ਵਿਧਾਨਿਕ ਸ਼ਕਤੀ ਨਹੀਂ ਮੰਨਿਆ ਜਾ ਸਕਦਾ ਹੈ ਕਿਉਂਕਿ ਟਰੱਸਟ ਐਕਟ ਦੀ ਧਾਰਾ 103 ਵਿਧਾਨਿਕ ਗਤੀਵਿਧੀ ਜਾਂ ਵਿਧਾਨਕ ਸਾਧਨ ਬਣਾਉਣ ਜਾਂ ਆਚਰਣ ਦੇ ਆਮ ਨਿਯਮ ਨੂੰ ਲਾਗੂ ਕਰਨ ਆਦਿ ਲਈ ਕੋਈ ਉਪਬੰਧ ਨਹੀਂ ਕਰਦੀ ਹੈ। ਨੇ ਕਿਹਾ ਕਿ ਸੱਤਾ ਦੀ ਦੁਰਵਰਤੋਂ ਹੈ ਕਿਉਂਕਿ ਕਾਂਗਰਸ ਸਰਕਾਰ ਨੇ ਅਹੁਦਾ ਸੰਭਾਲਣ ਤੋਂ ਬਾਅਦ ਇਹ ਐਲਾਨ ਕੀਤਾ ਸੀ ਕਿ ਪਿਛਲੀ ਅਕਾਲੀ ਦਲ/ਭਾਜਪਾ ਸਰਕਾਰ ਦੁਆਰਾ ਨਿਯੁਕਤ ਕੀਤੇ ਗਏ ਇੰਪਰੂਵਮੈਂਟ ਟਰੱਸਟਾਂ ਦੇ ਸਾਰੇ ਚੇਅਰਮੈਨਾਂ ਅਤੇ ਟਰੱਸਟੀਆਂ ਨੂੰ ਸਰਦਾਰ ਪ੍ਰਕਾਸ਼ ਸਿੰਘ ਬਾਦਲ ਦੀ ਅਗਵਾਈ ਵਾਲੀ ਸਰਕਾਰ ਤੋਂ ਹਟਾ ਦਿੱਤਾ ਜਾਵੇਗਾ। ਇੱਥੋਂ ਤੱਕ ਕਿ ਸਥਾਨਕ ਸਰਕਾਰਾਂ ਬਾਰੇ ਮੰਤਰੀ ਵੱਲੋਂ ਦਿੱਤੇ ਬਿਆਨ ਦਾ ਵੀ ਹਵਾਲਾ ਦਿੱਤਾ ਗਿਆ ਹੈ, ਜਿਨ੍ਹਾਂ ਨੂੰ ਕੁਝ ਪਟੀਸ਼ਨਾਂ ਵਿੱਚ ਜਵਾਬਦੇਹ ਵਜੋਂ ਸ਼ਾਮਲ ਕੀਤਾ ਗਿਆ ਹੈ। ਇਹ ਇਸ਼ਾਰਾ ਕੀਤਾ ਗਿਆ ਹੈ ਕਿ ਇਸ ਤਰੀਕੇ ਨਾਲ ਸ਼ਕਤੀ ਦੀ ਵਰਤੋਂ ਕਾਨੂੰਨੀ ਬਦਨਾਮੀ ਦਾ ਸ਼ਿਕਾਰ ਹੁੰਦੀ ਹੈ ਕਿਉਂਕਿ ਇਹ ਉਲਟ ਮੋਟੀਵੇ 'ਤੇ ਅੱਗੇ ਵਧਦੀ ਹੈ। ਪਟੀਸ਼ਨਕਰਤਾਵਾਂ ਦੇ ਵਕੀਲਾਂ ਨੇ ਇੱਕ ਹਵਾਲਾ ਦਿੱਤਾ ਹੈ ਕ੍ਰਿਸ਼ਨ ਬਨਾਮ ਮਹਾਰਾਸ਼ਟਰ ਰਾਜ ਦੇ ਮਾਮਲੇ ਵਿੱਚ ਮਾਨਯੋਗ ਸੁਪਰੀਮ ਕੋਰਟ ਦੇ ਇੱਕ ਫੈਸਲੇ ਲਈ, (5) ਅਤੇ ਧਿਆਨ ਦਿਵਾਇਆ ਹੈ ਕਿ ਧਾਰਾ 72-E/72- ਵਿੱਚ 'ਕਿਸੇ ਵੀ ਸਮੇਂ' ਸ਼ਬਦ ਦੀ ਵਰਤੋਂ ਨਹੀਂ ਕੀਤੀ ਗਈ ਹੈ। F ਅਤੇ ਨਾ ਹੀ ਟਰੱਸਟ ਐਕਟ ਦੀ ਧਾਰਾ 103 ਵਿੱਚ ਅਤੇ ਇਹ ਖੁਸ਼ੀ ਦੇ ਸਿਧਾਂਤ

**BAKSHI RAM ARORA AND OTHERS v. STATE OF PUNJAB 9
AND OTHERS (M.M. Kumar, J.)**

ਨੂੰ ਬਾਹਰ ਰੱਖੇਗਾ। ਇਹ ਵੀ ਦਲੀਲ ਦਿੱਤੀ ਗਈ ਹੈ ਕਿ ਟਰੱਸਟ ਐਕਟ ਦੀ ਧਾਰਾ 103 ਤਹਿਤ ਟਰੱਸਟਾਂ ਨੂੰ ਭੰਗ ਕਰਕੇ ਨਵੇਂ ਚੇਅਰਮੈਨ ਅਤੇ ਟਰੱਸਟੀ ਵੀ ਨਿਯੁਕਤ ਕੀਤੇ ਗਏ ਸਨ। ਇਸ ਸਬੰਧ ਵਿੱਚ ਐਡਵੋਕੇਟ ਸ਼੍ਰੀ ਧੀਰਜ ਜੈਨ ਵੱਲੋਂ ਸਾਡਾ ਧਿਆਨ 2002 ਦੇ ਸੋਧੇ ਹੋਏ ਸੀ.ਡਬਲਊ.ਪੀ. ਨੰ. 6254 ਵਿੱਚ ਕੀਤੇ ਗਏ ਬਿਆਨਾਂ ਵੱਲ ਦਿਵਾਇਆ ਗਿਆ ਹੈ, ਜਿਸ ਵਿੱਚ ਨਵੇਂ ਚੇਅਰਮੈਨ ਅਤੇ ਟਰੱਸਟੀਆਂ ਦੀ ਨਿਯੁਕਤੀ ਦੇ ਹੁਕਮਾਂ ਨੂੰ ਵੀ ਚੁਣੌਤੀ ਦਿੱਤੀ ਗਈ ਹੈ।

(12) ਸ਼੍ਰੀਮਤੀ ਚਾਰੂ ਤੁਲੀ, ਸਿੱਖਿਅਤ ਰਾਜ ਦੇ ਵਕੀਲ ਨੇ ਇਸ਼ਾਰਾ ਕੀਤਾ ਹੈ ਕਿ ਟਰੱਸਟ ਐਕਟ ਦੀ ਧਾਰਾ 103 ਇੱਕ ਨੋਟੀਫਿਕੇਸ਼ਨ ਜਾਰੀ ਕਰਨ ਬਾਰੇ ਵਿਚਾਰ ਕਰਦੀ ਹੈ, ਜਿਸ ਵਿੱਚ ਲਾਜ਼ਮੀ ਤੌਰ 'ਤੇ ਵਿਧਾਨਿਕ ਸ਼ਕਤੀ ਦੀ ਵਰਤੋਂ ਸ਼ਾਮਲ ਹੁੰਦੀ ਹੈ। ਸਿੱਖਿਅਤ ਵਕੀਲ ਦੇ ਅਨੁਸਾਰ ਇੱਕ ਵਾਰ ਪੀਵੇਅਰ ਦੀ ਵਰਤੋਂ ਨੂੰ ਵਿਧਾਨਕ ਮੰਨਿਆ ਜਾਂਦਾ ਹੈ ਤਾਂ ਕੁਦਰਤੀ ਨਿਆਂ ਦਾ ਕੋਈ ਸਿਧਾਂਤ ਲਾਗੂ ਨਹੀਂ ਹੁੰਦਾ, ਜਿਵੇਂ ਕਿ ਮਾਨਯੋਗ ਸੁਪਰੀਮ ਕੋਰਟ ਨੇ ਟਹਿਲ ਸਿੰਘ ਕੇਸ (ਸੁਪਰਾ) ਵਿੱਚ ਕੀਤਾ ਹੈ। ਉਸਨੇ ਇਹ ਵੀ ਪੇਸ਼ ਕੀਤਾ ਹੈ ਕਿ ਟਰੱਸਟ ਐਕਟ ਦੀ ਧਾਰਾ 103 ਦੀ ਸੀਵਿਧਾਨਕ ਵੈਧਤਾ ਨੂੰ ਇਸ ਅਦਾਲਤ ਵਿੱਚ ਚੁਣੌਤੀ ਦਿੱਤੀ ਗਈ ਸੀ ਅਤੇ ਜੋਗਿੰਦਰ ਸਿੰਘ ਬਨਾਮ ਹਰਿਆਣਾ ਰਾਜ, (6) ਦੇ ਕੇਸ ਵਿੱਚ ਵੀ ਇਹੀ ਸਟੈਂਡ ਬਰਕਰਾਰ ਹੈ। ਉਸਨੇ ਅੱਗੇ ਦਲੀਲ ਦਿੱਤੀ ਹੈ ਕਿ ਇੱਕ ਵਾਰ ਟਰੱਸਟ ਭੰਗ ਹੋ ਜਾਣ ਤੋਂ ਬਾਅਦ, ਚੇਅਰਮੈਨ ਜਾਂ ਟਰੱਸਟੀਆਂ ਨੂੰ ਜਾਰੀ ਰੱਖਣ ਦਾ ਕੋਈ ਅਧਿਕਾਰ ਨਹੀਂ ਹੈ। ਉਸਨੇ ਅਵਜਿੰਦਰ ਸਿੰਘ ਸਿਬੀਆ ਬਨਾਮ ਸ. ਪ੍ਰਕਾਸ਼ ਸਿੰਘ ਬਾਦਲ ਅਤੇ ਹੋਰਾਂ (2007 ਦਾ ਸੀਡਬਲਯੂਪੀ ਨੰਬਰ 10900, 29 ਅਕਤੂਬਰ, 2007 ਨੂੰ ਫੈਸਲਾ ਕੀਤਾ) ਦੇ ਮਾਮਲੇ ਵਿੱਚ ਇਸ ਅਦਾਲਤ ਦੇ ਡਿਵੀਜ਼ਨ ਬੈਂਚ ਦੇ ਫੈਸਲੇ 'ਤੇ ਵੀ ਭਰੋਸਾ ਰੱਖਿਆ ਹੈ, ਜੋ ਕਿ ਮਾਰਕੀਟ ਦੇ ਭੰਗ ਨੂੰ ਬਰਕਰਾਰ ਰੱਖਦੀ ਹੈ। ਕਮੇਟੀ ਨੇ ਇੱਕ ਆਰਡੀਨੈਂਸ ਜਾਰੀ ਕਰਕੇ, ਜਿਸ ਨੂੰ ਬਾਅਦ ਵਿੱਚ 2007 ਦੇ ਪੰਜਾਬ ਐਕਟ ਨੰਬਰ 5 ਵਜੋਂ ਲਾਗੂ ਕੀਤਾ ਗਿਆ ਸੀ।

(13) ਟਰੱਸਟ ਐਕਟ ਦੇ ਉਪਬੰਧਾਂ, ਇਹਨਾਂ ਕੇਸਾਂ ਦੇ ਤੱਥਾਂ ਅਤੇ ਧਿਰਾਂ ਦੇ ਸਾਰੇ ਵਿਦਵਾਨ ਵਕੀਲਾਂ ਦੁਆਰਾ ਉਠਾਏ ਗਏ ਵਿਰੋਧੀ ਦਲੀਲਾਂ ਦੇ ਮੱਦੇਨਜ਼ਰ, ਸਾਡਾ ਵਿਚਾਰ ਹੈ ਕਿ ਇਸ ਅਦਾਲਤ ਦੇ ਨਿਰਧਾਰਨ ਲਈ ਕਾਨੂੰਨ ਦੇ ਹੇਠ ਲਿਖੇ ਸਵਾਲ ਸਾਹਮਣੇ ਆਏ ਹਨ:-

(ਏ) ਕੀ ਟਰੱਸਟ ਐਕਟ ਦੀ ਧਾਰਾ 103 ਸੀਵਿਧਾਨ ਦੀ ਧਾਰਾ 14 ਦੀ ਉਲੰਘਣਾ ਕਰਦੀ ਹੈ ਕਿਉਂਕਿ ਇਹ ਸਰਕਾਰ ਨੂੰ ਟਰੱਸਟਾਂ ਨੂੰ ਭੰਗ ਕਰਨ ਦੀ ਬੇਲਗਾਮ, ਬੇਲਗਾਮ ਅਤੇ ਮਨਮਾਨੀ ਸ਼ਕਤੀ ਪ੍ਰਦਾਨ ਕਰਦੀ ਹੈ? ਕੀ ਟਰੱਸਟ ਐਕਟ ਦੀ ਧਾਰਾ 103 ਦੇ ਅਧੀਨ ਅਪ੍ਰਵਾਨਿਤ ਸੂਚਨਾਵਾਂ ਜਾਰੀ ਕਰਨ ਵਿੱਚ ਵਰਤੀ ਗਈ ਸ਼ਕਤੀ ਦੀ ਪ੍ਰਕਿਰਤੀ ਵਿਧਾਨਿਕ ਜਾਂ ਪ੍ਰਸ਼ਾਸਨਿਕ ਹੈ?

(B) ਟਰੱਸਟ ਐਕਟ ਦੀ ਧਾਰਾ 72 ਐੱਫ ਦੇ ਤਹਿਤ ਜਾਰੀ ਕੀਤਾ ਗਿਆ ਮੰਨਿਆ ਜਾ ਸਕਦਾ ਹੈ ?

- ਜਵਾਬ: ਸਵਾਲ (ਏ):

(14) ਸਿੱਖਿਅਤ 1 ਵਕੀਲ ਪਟੀਸ਼ਨਰਾਂ ਦੁਆਰਾ 1 ਦੁਆਰਾ ਪੇਸ਼ ਕੀਤੀ ਗਈ ਸਿਰਫ ਇਕ ਦਲੀਲ ਇਹ ਹੈ ਕਿ ਟਰੱਸਟ ਐਕਟ ਦੀ ਧਾਰਾ 103 ਰਾਜ ਸਰਕਾਰ ਨੂੰ ਕਿਸੇ ਇੰਪਰੂਵਮੈਂਟ ਟਰੱਸਟ ਨੂੰ ਭੰਗ ਕਰਨ ਜਾਂ ਇਸ ਨੂੰ ਰੱਦ ਕਰਨ ਦੀ ਬੇਲਗਾਮ, ਬੇਲਗਾਮ ਅਤੇ ਮਨਮਾਨੀ ਸ਼ਕਤੀ

ਪ੍ਰਦਾਨ ਕਰਦੀ ਹੈ। ਹਾਲਾਂਕਿ, ਰਾਜ ਸਰਕਾਰ ਨੂੰ ਦਿੱਤੀ ਗਈ ਸ਼ਕਤੀ ਬੇਲਗਾਮ, ਮਨਮਾਨੀ ਜਾਂ ਮਾਰਗਦਰਸ਼ਨ ਤੋਂ ਬਿਨਾਂ ਕਿਵੇਂ ਹੈ, ਇਸ ਬਾਰੇ ਕੁਝ ਵੀ ਨਹੀਂ ਦੱਸਿਆ ਗਿਆ ਹੈ। ਇਹ ਚੰਗੀ ਤਰ੍ਹਾਂ ਤੈਅ ਹੈ ਕਿ ਸਾਰੀਆਂ ਅਧਿਕਾਰਤ ਕਾਰਵਾਈਆਂ ਸੰਵਿਧਾਨ ਦੇ ਨਾਲ ਵੈਧ ਅਤੇ ਇਕਸਾਰ ਮੰਨੀਆਂ ਜਾਂਦੀਆਂ ਹਨ ਜਦੋਂ ਤੱਕ ਕਿ ਹੋਰ ਨਹੀਂ ਦਿਖਾਇਆ ਜਾਂਦਾ। ਪਟੀਸ਼ਨਕਰਤਾਵਾਂ ਦੇ ਮੋਢਿਆਂ 'ਤੇ ਪਿਆ ਭਾਰੀ ਬੋਝ ਨਹੀਂ ਛੱਡਿਆ ਗਿਆ ਹੈ। ਟਰੱਸਟ ਐਕਟ ਦੀ ਧਾਰਾ 103 ਦੀ ਪੜਚੋਲ ਦਰਸਾਉਂਦੀ ਹੈ ਕਿ ਰਾਜ ਸਰਕਾਰ ਨੂੰ ਸਾਰੀ ਸਥਿਤੀ ਦਾ ਮੁਲਾਂਕਣ ਕਰਨ ਤੋਂ ਬਾਅਦ ਇੱਕ ਰਾਏ ਬਣਾਉਣੀ ਚਾਹੀਦੀ ਹੈ ਕਿ ਕੀ ਇਹ ਸਹੀ ਹੈ ਕਿ ਟਰੱਸਟ ਦੀ ਹੋਂਦ ਖਤਮ ਹੋ ਜਾਵੇਗੀ। ਸਭ ਤੋਂ ਪਹਿਲਾਂ, ਇਹ ਰਾਜ ਸਰਕਾਰ ਨੂੰ ਫਜ਼ੂਲੀਅਤ ਦੇ ਸਵਾਲ ਦਾ ਫੈਸਲਾ ਕਰਨਾ ਹੈ ਜਾਂ ਟਰੱਸਟ ਦੀ ਨਿਰੰਤਰ ਹੋਂਦ ਬੇਲੋੜੀ ਸੀ। ਇਹ ਸਿੱਟਾ ਨਹੀਂ ਕੱਢਿਆ ਜਾ ਸਕਦਾ ਕਿ ਧਾਰਾ ਦੀ ਭਾਸ਼ਾ ਅਜਿਹੀ ਹੈ ਜਿਸਦੀ ਦੁਰਵਰਤੋਂ ਕੀਤੀ ਜਾ ਸਕਦੀ ਹੈ ਜਾਂ ਇਸਨੂੰ ਮਨਮਾਨੀ ਮੰਨਿਆ ਜਾ ਸਕਦਾ ਹੈ। ਟਰੱਸਟ ਐਕਟ ਦੀ ਧਾਰਾ 103(1) ਵਿੱਚ ਉਚਿਤ ਦਿਸ਼ਾ-ਨਿਰਦੇਸ਼ ਦੱਸੇ ਗਏ ਹਨ। ਰਾਜ ਸਰਕਾਰ ਨੇ ਆਪਣੀ ਰਾਏ ਬਣਾਈ ਹੈ ਕਿ ਟਰੱਸਟ ਦੀ ਨਿਰੰਤਰ ਹੋਂਦ ਬੇਲੋੜੀ ਸੀ ਜਾਂ ਟਰੱਸਟ ਨੂੰ ਜਾਰੀ ਰੱਖਣਾ ਮੁਨਾਸਿਬ ਨਹੀਂ ਹੈ। ਇਹ ਦਰਸਾਉਣ ਲਈ ਰਿਕਾਰਡ 'ਤੇ ਕਾਫੀ ਸਮੱਗਰੀ ਮੌਜੂਦ ਹੈ ਕਿ ਰਾਜ ਸਰਕਾਰ ਦੁਆਰਾ ਬਣਾਈ ਗਈ ਰਾਏ ਉਪਰੋਕਤ ਵਿਚਾਰਾਂ 'ਤੇ ਅਧਾਰਤ ਸੀ ਅਤੇ ਸਰਕਾਰ ਦੁਆਰਾ ਡਾਇਰੈਕਟਰ, ਸਥਾਨਕ ਸਰਕਾਰਾਂ ਤੋਂ ਰਿਪੋਰਟ ਪ੍ਰਾਪਤ ਕੀਤੀ ਗਈ ਹੈ। ਇਸ ਤੋਂ ਇਲਾਵਾ, ਜੋਗਿੰਦਰ ਸਿੰਘ ਦੇ ਕੇਸ (ਸੁਪਰਾ) ਵਿੱਚ ਇਸ ਅਦਾਲਤ ਵੱਲੋਂ ਪਹਿਲਾਂ ਹੀ ਸਵਾਲ ਵਿਚਾਰਿਆ ਜਾ ਚੁੱਕਾ ਹੈ। ਪੈਰਾ 5 ਵਿੱਚ, ਸਿੱਖਿਅਤ ਸਿੰਗਲ ਜੱਜ ਨੇ ਇੱਕ ਸਮਾਨ ਵਿਵਾਦ ਨੂੰ ਰੱਦ ਕਰਦੇ ਹੋਏ ਹੇਠਾਂ ਦਿੱਤੀ ਹੈ

“(5) ਮਿਸਟਰ ਵਾਸੂ ਦੀ ਆਖਰੀ ਦਲੀਲ ਇਹ ਹੈ ਕਿ ਐਕਟ ਦੀ ਧਾਰਾ 103 ਸੰਵਿਧਾਨ ਦੀ ਅਤਿਅੰਤ ਵਿਨਾਸ਼ਕਾਰੀ ਹੈ ਕਿਉਂਕਿ ਇਹ ਵਿਆਪਕ, ਬੇਲਗਾਮ ਅਤੇ ਤਾਨਾਸ਼ਾਹ ਸ਼ਕਤੀ ਪ੍ਰਦਾਨ ਕਰਦੀ ਹੈ ਜਿਸਦੀ ਦੁਰਵਰਤੋਂ ਕਰਨ ਦੇ ਸਮਰੱਥ ਹੈ। ਇੱਕ ਟਰੱਸਟ ਨੂੰ ਖਤਮ ਕਰਨ ਦੇ ਮਾਮਲੇ ਵਿੱਚ ਰਾਜ ਸਰਕਾਰ। ਇਸ ਲਈ ਇਹ ਤਾਕੀਦ ਕੀਤੀ ਜਾਂਦੀ ਹੈ ਕਿ ਇਸ ਤਰ੍ਹਾਂ ਦਿੱਤੀ ਗਈ ਸ਼ਕਤੀ ਦੀ ਦੁਰਵਰਤੋਂ ਅਤੇ ਗੈਰ-ਸੰਵਿਧਾਨਕ ਕਾਰਨਾਂ ਕਰਕੇ ਵਰਤੋਂ ਕੀਤੀ ਜਾ ਸਕਦੀ ਹੈ ਅਤੇ ਇਸ ਲਈ ਧਾਰਾ 103 ਨੂੰ ਗੈਰ-ਸੰਵਿਧਾਨਕ ਕਰਾਰ ਦਿੱਤਾ ਜਾਣਾ ਚਾਹੀਦਾ ਹੈ। ਮੈਂ ਸੰਤੁਸ਼ਟ ਹਾਂ ਕਿ ਵਿਦਵਾਨ ਵਕੀਲ ਦੁਆਰਾ ਉਠਾਏ ਗਏ ਵਿਵਾਦ ਵਿੱਚ ਕੋਈ ਤੱਤ ਨਹੀਂ ਹੈ। ਕਿਸੇ ਟਰੱਸਟ ਦੀ ਸਿਰਜਣਾ ਜਾਂ ਇਸ ਨੂੰ ਖਤਮ ਕਰਨਾ ਸਿਰਫ਼ ਇੱਕ ਪ੍ਰਸ਼ਾਸਕੀ ਕਾਰਜ ਹੈ ਜਿਸ ਲਈ ਨਿਆਂਇਕ ਪਹੁੰਚ ਦੀ ਲੋੜ ਨਹੀਂ ਹੈ। ਐਕਟ ਕਿਸੇ ਕਸਬੇ ਦੇ ਸੁਧਾਰ ਲਈ ਯੋਜਨਾਵਾਂ ਤਿਆਰ ਕਰਨ ਅਤੇ ਲਾਗੂ ਕਰਨ ਨਾਲ ਸਬੰਧਤ ਹੈ ਅਤੇ ਰਾਜ ਸਰਕਾਰ ਆਪਣੀ ਕਾਰਜਕਾਰੀ ਸ਼ਕਤੀ ਦੀ ਵਰਤੋਂ ਕਰਦੇ ਹੋਏ, ਇਹ ਫੈਸਲਾ ਕਰਨ ਲਈ ਇਕੱਲੇ ਸਰਬੋਤਮ ਜੱਜ ਹੈ ਕਿ ਕੀ ਇੱਕ ਟਰੱਸਟ ਬਣਾਇਆ ਜਾਵੇ ਜਾਂ ਜਾਰੀ ਰੱਖਣ ਦੀ ਇਜਾਜ਼ਤ ਦਿੱਤੀ ਜਾਵੇ। ਇਸ ਅਦਾਲਤ ਲਈ ਇਹ ਨਹੀਂ ਹੈ ਕਿ ਉਹ ਇਸ ਸਬੰਧ ਵਿੱਚ ਰਾਜ ਸਰਕਾਰ ਦੇ ਕਿਸੇ ਉਪਕਰਨ 'ਤੇ ਫੈਸਲਾ ਸੁਣਾਵੇ ਅਤੇ ਇਹ ਨਿਰਦੇਸ਼ ਦੇਵੇ ਕਿ ਟਰੱਸਟ ਨੂੰ ਖਤਮ ਨਾ ਕੀਤਾ ਜਾਵੇ ਕਿਉਂਕਿ ਇਸ ਨਾਲ ਕਿਸੇ

ਚੇਅਰਮੈਨ ਜਾਂ ਮੈਂਬਰ ਨੂੰ ਉਸ ਦੇ ਅਹੁਦੇ ਤੋਂ ਹਟਾਉਣਾ ਪਵੇਗਾ। ਕਿਸੇ ਟਰੱਸਟ ਨੂੰ ਬਣਾਉਣ, ਜਾਰੀ ਰੱਖਣ ਜਾਂ ਖਤਮ ਕਰਨ ਦੇ ਮਾਮਲੇ ਵਿੱਚ ਕਿਸੇ ਨਾਗਰਿਕ ਦਾ ਕੋਈ ਕਾਨੂੰਨੀ ਅਧਿਕਾਰ ਸ਼ਾਮਲ ਨਹੀਂ ਹੁੰਦਾ ਅਤੇ ਰਾਜ ਸਰਕਾਰ ਦੁਆਰਾ ਅਧਿਕਾਰਾਂ ਦੀ ਦੁਰਵਰਤੋਂ ਦਾ ਸਵਾਲ ਪੈਦਾ ਨਹੀਂ ਹੁੰਦਾ, ਇਸ ਲਈ ਅਜਿਹੇ ਕਿਸੇ ਅਧਿਕਾਰ ਨੂੰ ਪੱਖਪਾਤੀ ਤੌਰ 'ਤੇ ਪ੍ਰਭਾਵਿਤ ਕਰਨਾ ਪੈਦਾ ਨਹੀਂ ਹੁੰਦਾ। "ਖਰਚੇ" ਦਾ ਜੱਜ ਇਕੱਲੀ ਰਾਜ ਸਰਕਾਰ ਹੈ। ਤਤਕਾਲ ਕੇਸ ਵਿੱਚ, ਅਸੀਂ ਪਾਉਂਦੇ ਹਾਂ, ਜਿਵੇਂ ਕਿ ਪਟੀਸ਼ਨਰ ਨੇ ਖੁਦ ਕਿਹਾ ਹੈ, ਕਿ ਕਈ ਸਕੀਮਾਂ ਤਿਆਰ ਕੀਤੀਆਂ ਗਈਆਂ ਸਨ ਅਤੇ ਕਿਸੇ ਨੂੰ ਵੀ ਲਾਗੂ ਨਹੀਂ ਕੀਤਾ ਗਿਆ ਸੀ। ਰਾਜ ਨੇ ਆਪਣੇ ਰਿਟਰਨ ਵਿੱਚ, ਟਰੱਸਟ ਦੇ ਕੰਮਕਾਜ ਦੇ ਖਿਲਾਫ ਸ਼ਿਕਾਇਤਾਂ ਹੋਣ ਦੀ ਪੁਸ਼ਟੀ ਕੀਤੀ ਹੈ। ਸਿਰਫ਼ ਇਹ ਤੱਥ ਕਿ ਸਕੀਮਾਂ ਬਣਾਈਆਂ ਜਾਂਦੀਆਂ ਹਨ ਅਤੇ ਲਾਗੂ ਨਹੀਂ ਕੀਤੀਆਂ ਜਾਂਦੀਆਂ ਹਨ, ਰਾਜ ਸਰਕਾਰ ਲਈ ਟਰੱਸਟ ਨੂੰ ਖਤਮ ਕਰਨ ਲਈ ਆਪਣੇ ਆਪ ਵਿੱਚ ਕਾਫੀ ਹੈ। ਜਦੋਂ ਕਿਸੇ ਟਰੱਸਟ ਨੂੰ ਖਤਮ ਕਰ ਦਿੱਤਾ ਜਾਂਦਾ ਹੈ, ਤਾਂ ਟਰੱਸਟ ਅਤੇ ਚੇਅਰਮੈਨ ਦੇ ਕੰਮ ਮਿਊਸੀਪਲ ਕਮੇਟੀ ਅਤੇ ਇਸਦੇ ਪ੍ਰਧਾਨ ਦੁਆਰਾ ਸੰਭਾਲ ਲਏ ਜਾਂਦੇ ਹਨ ਜਿਵੇਂ ਕਿ ਐਕਟ ਦੀ ਧਾਰਾ 103(2)(ਸੀ) ਵਿੱਚ ਕਲਪਨਾ ਕੀਤੀ ਗਈ ਹੈ। ਇਸ ਲਈ ਇਹ ਰਾਜ ਸਰਕਾਰ ਨੇ ਫੈਸਲਾ ਕਰਨਾ ਹੈ ਕਿ ਕੀ ਕਿਸੇ ਕਸਬੇ ਦਾ ਵਿਕਾਸ ਇਕੱਲੇ ਮਿਊਸਪਲ ਕਮੇਟੀ 'ਤੇ ਛੱਡ ਦਿੱਤਾ ਜਾਵੇ ਜਾਂ ਸੁਧਾਰ ਟਰੱਸਟ ਬਣਾਇਆ ਜਾਵੇ।

(15) ਸ਼ਕਤੀ ਦੇ ਅਭਿਆਸ ਲਈ ਵਿਦਵਾਨ ਵਕੀਲ ਦੀ ਦਲੀਲ ਮਾਲਾ ਫਾਈ ਹੈ! ਡੀ ਅਤੇ ਰੰਗੀਨ ਹੈ, ਨੇ ਵੀ ਸਾਨੂੰ ਪ੍ਰਭਾਵਿਤ ਨਹੀਂ ਕੀਤਾ ਕਿਉਂਕਿ ਇੱਕ ਵਾਰ ਸ਼ਕਤੀ ਦੀ ਵਰਤੋਂ ਨੂੰ ਚਰਿੱਤਰ ਵਿੱਚ ਵਿਧਾਨਕ ਮੰਨਿਆ ਜਾਂਦਾ ਹੈ ਜਿਵੇਂ ਕਿ ਪੁਸ਼ਨ ਦੇ ਅਧੀਨ ਚਰਚਾ ਤੋਂ ਸਪੱਸ਼ਟ ਹੁੰਦਾ ਹੈ

ਬੀ' ਅਤੇ 'ਸੀ' ਤਾਂ ਕਾਨੂੰਨ ਦੇ ਵਿਰੁੱਧ ਬਦਸਲੂਕੀ ਨੂੰ ਸਵੀਕਾਰ ਕਰਨ ਦੀ ਕੋਈ ਥਾਂ ਨਹੀਂ ਹੈ। ਅਜਿਹੇ ਮਾਮਲਿਆਂ ਵਿੱਚ, ਲੋਕ ਰਾਇ ਦੁਆਰਾ ਸਮਰਥਤ ਵਿਧਾਨ ਦਾ ਸਿਧਾਂਤ, ਪੁਸ਼ਨ 'ਬੀ' ਅਤੇ 'ਸੀ' ਵਿੱਚ ਵਿਚਾਰੇ ਅਨੁਸਾਰ ਕਾਰਜਸ਼ੀਲ ਹੋਵੇਗਾ \ ਇਸ ਲਈ, ਸਾਨੂੰ ਉਪਰੋਕਤ ਦਲੀਲ ਨੂੰ ਰੱਦ ਕਰਨ ਵਿੱਚ ਕੋਈ ਝਿਜਕ ਨਹੀਂ ਹੈ।

(16) ਉਪਰੋਕਤ ਚਰਚਾ ਦੀ ਅਗਲੀ ਕੜੀ ਵਜੋਂ, ਅਸੀਂ ਟਰੱਸਟ ਐਕਟ ਦੀ ਧਾਰਾ 103 ਦੀ ਸੰਵਿਧਾਨਕ ਵੈਧਤਾ ਨੂੰ ਬਰਕਰਾਰ ਰੱਖਦੇ ਹਾਂ। ਇਸ ਲਈ, ਇਸ ਜ਼ਮੀਨ 'ਤੇ ਦਖਲ ਦੇਣ ਦੀ ਕੋਈ ਥਾਂ ਨਹੀਂ ਹੈ।

ਜਵਾਬ: ਸਵਾਲ (ਬੀ) ਅਤੇ (ਸੀ):

(17) ਇਹ ਸਵਾਲ ਆਪਸ ਵਿੱਚ ਜੁੜੇ ਹੋਏ ਹਨ ਅਤੇ ਇੱਕੋ ਸਮੇਂ ਵਿਚਾਰਨ ਦੀ ਲੋੜ ਹੈ, ਇਸਲਈ, ਇਹਨਾਂ ਸਵਾਲਾਂ ਨੂੰ ਇਕੱਠਿਆਂ ਲਿਆ ਜਾਂਦਾ ਹੈ। ਵਿਰੋਧੀ ਦਲੀਲਾਂ ਦੀ ਪ੍ਰਸ਼ੰਸਾ ਕਰਨ ਲਈ, ਟਰੱਸਟ ਐਕਟ ਦੀ ਧਾਰਾ 72-ਐਫ ਅਤੇ 103 ਦਾ ਹਵਾਲਾ ਦੇਣਾ ਉਚਿਤ ਹੋਵੇਗਾ, ਜੋ ਇਸ ਤਰ੍ਹਾਂ ਪੜ੍ਹਦਾ ਹੈ:-

“72-F. ਮੁਅੱਤਲ ਅਤੇ ਟਰੱਸਟਾਂ ਦਾ ਸੁਪਰਸੈਸ਼ਨ। -(1) ਜੇਕਰ, ਰਾਜ ਸਰਕਾਰ ਦੀ ਰਾਏ ਅਨੁਸਾਰ, ਕੋਈ ਟਰੱਸਟ ਇਸ ਐਕਟ ਜਾਂ ਕਿਸੇ ਹੋਰ ਕਾਨੂੰਨ ਦੁਆਰਾ ਜਾਂ ਕਿਸੇ ਹੋਰ ਕਾਨੂੰਨ ਦੁਆਰਾ ਇਸ 'ਤੇ ਲਗਾਏ ਗਏ ਕਰਤੱਵਾਂ ਨੂੰ ਨਿਭਾਉਣ ਲਈ ਸਮਰੱਥ ਨਹੀਂ ਹੈ, ਜਾਂ ਨਿਰੰਤਰ ਤੌਰ 'ਤੇ ਡਿਫਾਲਟ ਕਰਦਾ ਹੈ ਜਾਂ ਆਪਣੀਆਂ ਸ਼ਕਤੀਆਂ ਦੀ ਉਲੰਘਣਾ ਕਰਦਾ ਹੈ ਜਾਂ ਦੁਰਵਰਤੋਂ ਕਰਦਾ ਹੈ।, ਰਾਜ ਸਰਕਾਰ, ਸਰਕਾਰੀ ਗਜ਼ਟ ਵਿੱਚ ਇਸਦੇ ਕਾਰਨਾਂ ਦੇ ਬਿਆਨ ਦੇ ਨਾਲ, ਪ੍ਰਕਾਸ਼ਿਤ ਇੱਕ ਆਦੇਸ਼ ਦੁਆਰਾ, ਟਰੱਸਟ ਨੂੰ ਅਯੋਗ ਜਾਂ ਡਿਫਾਲਟ ਘੋਸ਼ਿਤ ਕਰ ਸਕਦੀ ਹੈ ਜਾਂ ਇਸਦੀਆਂ ਸ਼ਕਤੀਆਂ ਦੀ ਉਲੰਘਣਾ ਜਾਂ ਦੁਰਵਰਤੋਂ ਕਰਨ ਲਈ, ਜਿਵੇਂ ਵੀ ਕੇਸ ਹੋਵੇ, ਅਤੇ ਮੁਅੱਤਲ ਕਰ ਸਕਦੀ ਹੈ। ਇਹ ਅਜਿਹੀ ਮਿਆਦ ਲਈ, ਇੱਕ ਸਾਲ ਤੋਂ ਵੱਧ ਨਹੀਂ, ਜਿਵੇਂ ਕਿ ਆਰਡਰ ਵਿੱਚ ਦਰਸਾਇਆ ਗਿਆ ਹੈ।

- (2) ਜੇਕਰ, ਮੁਅੱਤਲੀ ਦੀ ਮਿਆਦ ਦੀ ਸਮਾਪਤੀ ਤੋਂ ਬਾਅਦ ਕਿਸੇ ਵੀ ਸਮੇਂ, ਟਰੱਸਟ ਉਪ-ਧਾਰਾ (1) ਵਿੱਚ ਦਰਸਾਏ ਤਰੀਕੇ ਨਾਲ ਦੁਬਾਰਾ ਕੰਮ ਕਰਦਾ ਹੈ, ਤਾਂ ਰਾਜ ਸਰਕਾਰ, ਇਸੇ ਤਰ੍ਹਾਂ ਦੇ ਆਦੇਸ਼ ਦੁਆਰਾ, ਟਰੱਸਟ ਨੂੰ ਅਜਿਹੀ ਮਿਆਦ ਲਈ ਰੱਦ ਕਰ ਸਕਦੀ ਹੈ। ਕ੍ਰਮ ਵਿੱਚ ਨਿਰਧਾਰਤ ਕੀਤਾ ਗਿਆ ਹੈ।
- (3) ਮੁਅੱਤਲੀ ਜਾਂ ਮੁਅੱਤਲੀ ਦਾ ਹੁਕਮ ਦੇਣ ਤੋਂ ਪਹਿਲਾਂ, ਟਰੱਸਟ ਨੂੰ ਇਹ ਕਾਰਨ ਦੱਸਣ ਦਾ ਮੌਕਾ ਦਿੱਤਾ ਜਾਵੇਗਾ ਕਿ ਅਜਿਹਾ ਹੁਕਮ ਕਿਉਂ ਨਹੀਂ ਕੀਤਾ ਜਾਣਾ ਚਾਹੀਦਾ।
- (4) ਜਦੋਂ ਕਿਸੇ ਟਰੱਸਟ ਨੂੰ ਉਪ-ਧਾਰਾ (1) ਜਾਂ ਉਪ-ਧਾਰਾ (2) ਦੇ ਅਧੀਨ ਕਿਸੇ ਆਦੇਸ਼ ਦੁਆਰਾ ਮੁਅੱਤਲ ਜਾਂ ਰੱਦ ਕੀਤਾ ਜਾਂਦਾ ਹੈ, -
  - (a) ਮੁਅੱਤਲੀ ਦੇ ਆਦੇਸ਼ ਦੇ ਮਾਮਲੇ ਵਿੱਚ, ਸਾਰੇ ਟਰੱਸਟੀ, ਆਦੇਸ਼ ਦੀ ਮਿਤੀ ਤੋਂ, ਅਜਿਹੀ ਮੁਅੱਤਲੀ ਦੀ ਮਿਆਦ ਦੇ ਦੌਰਾਨ ਟਰੱਸਟੀ ਬਣਨਾ ਬੰਦ ਕਰ ਦੇਣਗੇ;
  - (b) ਰੱਦ ਕਰਨ ਦੇ ਆਦੇਸ਼ ਦੇ ਮਾਮਲੇ ਵਿੱਚ, ਸਾਰੇ ਟਰੱਸਟੀ, ਆਰਡਰ ਦੀ ਮਿਤੀ ਤੋਂ, ਆਪਣੀਆਂ ਸੀਟਾਂ ਖਾਲੀ ਕਰ ਦੇਣਗੇ;
  - (c) ਟਰੱਸਟ ਦੀਆਂ ਸਾਰੀਆਂ ਸ਼ਕਤੀਆਂ ਅਤੇ ਕਰਤੱਵ, ਜਦੋਂ ਤੱਕ ਟਰੱਸਟ ਮੁਅੱਤਲ ਰਹਿੰਦਾ ਹੈ ਜਾਂ ਪੁਨਰਗਠਨ ਨਹੀਂ ਕੀਤਾ ਜਾਂਦਾ, ਜਿਵੇਂ ਕਿ ਸਥਿਤੀ ਹੋਵੇ, ਅਜਿਹੇ ਵਿਅਕਤੀ ਦੁਆਰਾ ਵਰਤੀ ਅਤੇ ਨਿਭਾਈ ਜਾ ਸਕਦੀ ਹੈ ਜਿਸਨੂੰ ਰਾਜ ਸਰਕਾਰ ਇਸ ਲਈ ਨਿਯੁਕਤ ਕਰ ਸਕਦੀ ਹੈ;
  - (d) ਟਰੱਸਟ ਵਿੱਚ ਨਿਯਤ ਸਾਰੀ ਸੰਪੱਤੀ, ਜਦੋਂ ਤੱਕ ਟਰੱਸਟ ਮੁਅੱਤਲ ਰਹਿੰਦਾ ਹੈ ਜਾਂ ਪੁਨਰਗਠਨ ਨਹੀਂ ਕੀਤਾ ਜਾਂਦਾ, ਜਿਵੇਂ ਕਿ ਸਥਿਤੀ ਹੋਵੇ, ਰਾਜ ਸਰਕਾਰ ਵਿੱਚ ਨਿਯਤ ਹੋਵੇਗੀ;

- (e) ਸੁਪਰਸੈਸ਼ਨ ਦੀ ਮਿਆਦ ਦੀ ਸਮਾਪਤੀ ਤੋਂ ਪਹਿਲਾਂ, ਇਸ ਐਕਟ ਦੇ ਉਪਬੰਧਾਂ ਦੇ ਅਨੁਸਾਰ ਰਾਜ ਸਰਕਾਰ ਦੁਆਰਾ ਟਰੱਸਟ ਦਾ ਪੁਨਰਗਠਨ ਕੀਤਾ ਜਾਵੇਗਾ।"

XXXX

"103. ਟਰੱਸਟ ਦਾ ਅੰਤਮ ਵਿਘਨ, ਅਤੇ ਕਮੇਟੀ ਨੂੰ ਇਸਦੀ ਜਾਇਦਾਦ ਅਤੇ ਦੇਣਦਾਰੀਆਂ ਦਾ ਤਬਾਦਲਾ। -(1) ਜਦੋਂ ਰਾਜ ਸਰਕਾਰ ਦੀ ਰਾਏ ਵਿੱਚ, ਬੇਲੋੜੀ, ਜਾਂ ਜਦੋਂ ਰਾਜ ਸਰਕਾਰ ਦੀ ਰਾਏ ਵਿੱਚ ਟਰੱਸਟ ਦੀ ਨਿਰੰਤਰ ਹੋਂਦ ਨੂੰ ਪ੍ਰਦਾਨ ਕਰਨ ਲਈ ਇਸ ਐਕਟ ਅਧੀਨ ਮਨਜ਼ੂਰ ਸਾਰੀਆਂ ਸਕੀਮਾਂ ਨੂੰ ਲਾਗੂ ਕੀਤਾ ਗਿਆ ਹੈ ਜਾਂ ਹੁਣ ਤੱਕ ਲਾਗੂ ਕੀਤਾ ਗਿਆ ਹੈ। ਇਹ ਠੀਕ ਹੈ ਕਿ ਟਰੱਸਟ ਦੀ ਹੋਂਦ ਖਤਮ ਹੋ ਜਾਵੇਗੀ, ਰਾਜ ਸਰਕਾਰ ਨੋਟੀਫਿਕੇਸ਼ਨ ਦੁਆਰਾ ਘੋਸ਼ਣਾ ਕਰ ਸਕਦੀ ਹੈ ਕਿ ਟਰੱਸਟ ਨੂੰ ਅਜਿਹੀ ਮਿਤੀ ਤੋਂ ਭੰਗ ਕਰ ਦਿੱਤਾ ਜਾਵੇਗਾ, ਜੋ ਕਿ ਅਜਿਹੇ ਨੋਟੀਫਿਕੇਸ਼ਨ ਵਿੱਚ ਇਸ ਸਬੰਧ ਵਿੱਚ ਨਿਰਧਾਰਤ ਕੀਤਾ ਗਿਆ ਹੈ; ਅਤੇ ਟਰੱਸਟ ਨੂੰ ਉਸ ਅਨੁਸਾਰ ਭੰਗ ਸਮਝਿਆ ਜਾਵੇਗਾ।

- (2) ਉਪ-ਧਾਰਾ (1) ਵਿੱਚ ਦਰਸਾਏ ਗਏ ਨੋਟੀਫਿਕੇਸ਼ਨ ਵਿੱਚ ਨਿਰਧਾਰਤ ਮਿਤੀ ਤੋਂ, -

- (a) ਸਾਰੀਆਂ ਸੰਪਤੀਆਂ, ਫੰਡ ਅਤੇ ਬਕਾਇਆ ਕ੍ਰਮਵਾਰ ਟਰੱਸਟ ਅਤੇ ਚੇਅਰਮੈਨ ਦੁਆਰਾ ਨਿਯਤ ਜਾਂ ਵਸੂਲੀਯੋਗ ਰਾਜ ਸਰਕਾਰ ਦੁਆਰਾ ਨਿਯਤ ਕੀਤਾ ਜਾਵੇਗਾ ਅਤੇ ਉਪ-ਧਾਰਾ (3) ਦੇ ਅਧੀਨ ਮਿਉਂਸਪਲ ਕਮੇਟੀ ਨੂੰ ਟ੍ਰਾਂਸਫਰ ਕੀਤੇ ਜਾਣ ਤੱਕ ਰਾਜ ਸਰਕਾਰ ਦੁਆਰਾ ਵਸੂਲੀਯੋਗ ਹੋਵੇਗਾ;
- (b) ਸਾਰੀਆਂ ਦੇਣਦਾਰੀਆਂ ਜੋ ਟਰੱਸਟ ਦੇ ਵਿਰੁੱਧ ਲਾਗੂ ਹੋਣ ਯੋਗ ਹਨ ਸਿਰਫ ਰਾਜ ਸਰਕਾਰ ਦੇ ਵਿਰੁੱਧ ਲਾਗੂ ਹੋਣ ਯੋਗ ਹੋਣਗੀਆਂ ਸੰਪਤੀਆਂ, ਫੰਡਾਂ ਅਤੇ ਬਕਾਇਆ ਦੀ ਹੱਦ ਤੱਕ ਰਾਜ ਸਰਕਾਰ ਦੁਆਰਾ ਨਿਯਤ ਕੀਤੀ ਗਈ ਅਤੇ ਪ੍ਰਾਪਤ ਕੀਤੀ; ਅਤੇ
- (c) ਇਸ ਐਕਟ ਅਧੀਨ ਪ੍ਰਵਾਨਿਤ ਕਿਸੇ ਵੀ ਸਕੀਮ ਨੂੰ ਪੂਰਾ ਕਰਨ ਦੇ ਉਦੇਸ਼ ਲਈ ਜੋ ਟਰੱਸਟ ਦੁਆਰਾ ਪੂਰੀ ਤਰ੍ਹਾਂ ਨਹੀਂ ਚਲਾਇਆ ਗਿਆ ਹੈ ਅਤੇ ਧਾਰਾ (ਏ) ਵਿੱਚ ਦਰਸਾਏ ਗਏ ਸੰਪਤੀਆਂ, ਫੰਡਾਂ ਅਤੇ ਬਕਾਏ ਦੀ ਵਸੂਲੀ ਕਰਨ ਲਈ, ਇਸ ਐਕਟ ਅਧੀਨ ਟਰੱਸਟ ਅਤੇ ਚੇਅਰਮੈਨ ਦੇ ਕਾਰਜ ਰਾਜ ਸਰਕਾਰ ਦੇ ਅਜਿਹੇ ਦਰਜਾ-1 ਅਧਿਕਾਰੀ ਦੁਆਰਾ ਡਿਸਚਾਰਜ ਕੀਤਾ ਜਾਵੇਗਾ ਜੋ ਇਸ ਲਈ ਇਸ ਦੁਆਰਾ ਨਿਯੁਕਤ ਕੀਤਾ ਜਾ ਸਕਦਾ ਹੈ।
- (3) ਸਬ ਸੈਕਸ਼ਨ (2) ਦੀ ਧਾਰਾ (ਸੀ) ਵਿੱਚ ਦਰਸਾਏ ਗਏ ਸਾਰੇ ਫੰਕਸ਼ਨਾਂ ਨੂੰ ਸਹੀ ਢੰਗ ਨਾਲ ਡਿਸਚਾਰਜ ਕਰਨ ਤੋਂ ਬਾਅਦ, -

- (a) ਧਾਰਾ ਅਧੀਨ ਰਾਜ ਸਰਕਾਰ ਦੁਆਰਾ ਨਿਯਤ ਜਾਂ ਵਸੂਲੀਯੋਗ ਜਾਇਦਾਦਾਂ, ਫੰਡ ਅਤੇ ਬਕਾਇਆ
- (a) ਉਪ-ਧਾਰਾ (2) ਦਾ ਤਬਾਦਲਾ ਮਿਉਂਸਪਲ ਕਮੇਟੀ ਨੂੰ ਸੌਂਪਿਆ ਜਾਵੇਗਾ ਅਤੇ ਉਸ ਦੁਆਰਾ ਪ੍ਰਾਪਤ ਕੀਤਾ ਜਾਵੇਗਾ; ਅਤੇ
- (b) ਉਸ ਉਪ-ਧਾਰਾ ਦੀ ਧਾਰਾ (ਬੀ) ਅਧੀਨ ਰਾਜ ਸਰਕਾਰ ਵਿਰੁੱਧ ਲਾਗੂ ਹੋਣ ਵਾਲੀਆਂ ਸਾਰੀਆਂ ਦੇਣਦਾਰੀਆਂ ਜਾਂ ਇਸ ਐਕਟ ਦੇ ਅਧੀਨ ਇਸ ਦੁਆਰਾ ਕੀਤੀਆਂ ਗਈਆਂ, ਮਿਉਂਸਪਲ ਕਮੇਟੀ ਵਿਰੁੱਧ ਲਾਗੂ ਹੋਣ ਯੋਗ ਹੋਣਗੀਆਂ।

(18) ਏਬੋਬਥੇ, ਸੈਕਸ਼ਨਸਟਸ਼ੋਜ਼ (ਟਰੱਸਟ ਐਕਟ ਦੀ ਧਾਰਾ 1) ਦੀ ਇੱਕ ਪੜਚੋਲ, ਬੇਨਿਯਮੀਆਂ ਅਤੇ ਦੁਰਵਿਹਾਰ ਦੇ ਵਿਅਕਤੀਗਤ ਮਾਮਲਿਆਂ ਨਾਲ ਨਜਿੱਠਦੀ ਹੈ ਅਤੇ ਇਸਦੇ ਅਨੁਸਾਰ ਇਸ ਨੇ ਕਾਰਨ ਦੱਸੇ ਨੋਟਿਸ ਜਾਰੀ ਕਰਨ ਦੀ ਵਿਵਸਥਾ ਕੀਤੀ ਹੈ

ਆਪਣੀ ਤਰਫੋਂ ਗਲਤੀਆਂ ਆਦਿ ਬਾਰੇ ਚਿੰਤਤ ਵਿਅਕਤੀ। ਇਸ ਅਨੁਸਾਰ ਇਹ ਮੰਨਿਆ ਜਾਣਾ ਚਾਹੀਦਾ ਹੈ ਕਿ ਕਾਰਨ ਦੱਸੇ ਨੋਟਿਸ ਜਾਰੀ ਕਰਨ, ਜਵਾਬ ਪ੍ਰਾਪਤ ਕਰਨ ਅਤੇ ਦੋਸ਼ੀ ਦੀ ਸੁਣਵਾਈ ਕਰਨ ਦੇ ਕੁਦਰਤੀ ਨਿਆਂ ਦੇ ਸਿਧਾਂਤਾਂ ਦੀ ਪਾਲਣਾ ਕੀਤੀ ਜਾਣੀ ਹੈ।

(19) ਟਰੱਸਟ ਐਕਟ ਦੀ ਧਾਰਾ 103 ਦੀ ਪੜਚੋਲ, ਹਾਲਾਂਕਿ, ਇਹ ਦਰਸਾਉਂਦੀ ਹੈ ਕਿ ਇਹ ਕਿਸੇ ਵਿਅਕਤੀਗਤ ਕੇਸ ਨਾਲ ਨਜਿੱਠਦਾ ਨਹੀਂ ਹੈ ਪਰ ਟਰੱਸਟ ਦੇ ਅੰਤਮ ਵਿਘਨ ਅਤੇ ਇਸਦੀਆਂ ਸੰਪਤੀਆਂ/ਦੇਣਦਾਰੀਆਂ ਦੇ ਤਬਾਦਲੇ ਦੀ ਸਥਿਤੀ ਪ੍ਰਦਾਨ ਕਰਦਾ ਹੈ। ਟਰੱਸਟ ਐਕਟ ਦੀ ਧਾਰਾ 103 ਦੀ ਉਪ ਧਾਰਾ (1) ਵੱਖ-ਵੱਖ ਸਥਿਤੀਆਂ ਨਾਲ ਨਜਿੱਠਦੀ ਹੈ ਜਿਸ ਵਿੱਚ ਭੰਗ ਦਾ ਅੰਤਮ ਕਦਮ ਚੁੱਕਿਆ ਜਾ ਸਕਦਾ ਹੈ। ਸਭ ਤੋਂ ਪਹਿਲਾਂ, ਅਜਿਹੀ ਸਥਿਤੀ ਵਿੱਚ ਜਦੋਂ ਟਰੱਸਟ ਐਕਟ ਅਧੀਨ ਮਨਜ਼ੂਰ ਸਾਰੀਆਂ ਸਕੀਮਾਂ ਨੂੰ ਲਾਗੂ ਕੀਤਾ ਜਾਂਦਾ ਹੈ ਤਾਂ ਟਰੱਸਟ ਨੂੰ ਭੰਗ ਕਰਨ ਦੀ ਇਜਾਜ਼ਤ ਦਿੱਤੀ ਜਾਂਦੀ ਹੈ। ਇਸੇ ਤਰ੍ਹਾਂ, ਭੰਗ ਕਰਨ ਦੇ ਫੈਸਲੇ ਦੀ ਮਿਤੀ ਤੱਕ ਜੋ ਵੀ ਸਕੀਮਾਂ ਚਲਾਈਆਂ ਗਈਆਂ ਹਨ, ਸਰਕਾਰ ਨੇ ਇਹ ਰਾਏ ਬਣਾਈ ਹੈ ਕਿ ਟਰੱਸਟ ਦੀ ਨਿਰੰਤਰ ਹੋਂਦ ਬੇਲੋੜੀ ਹੈ ਤਾਂ ਭੰਗ ਦੀ ਆਗਿਆ ਹੈ। ਵਿਚਾਰਨ ਵਾਲੀ ਇੱਕ ਹੋਰ ਸਥਿਤੀ ਇਹ ਹੈ ਕਿ ਜਦੋਂ ਰਾਜ ਸਰਕਾਰ ਇੱਕ ਰਾਏ ਬਣਾਉਂਦੀ ਹੈ ਕਿ ਟਰੱਸਟ ਦੀ ਹੋਂਦ ਖਤਮ ਹੋਣੀ ਚਾਹੀਦੀ ਹੈ ਕਿਉਂਕਿ ਇਹ ਮੁਨਾਸਬ ਹੈ ਤਾਂ ਉਹ ਨੋਟੀਫਿਕੇਸ਼ਨ ਜਾਰੀ ਕਰਕੇ ਟਰੱਸਟ ਨੂੰ ਭੰਗ ਕਰ ਸਕਦੀ ਹੈ। ਟਰੱਸਟ ਐਕਟ ਦੀ ਧਾਰਾ 103 ਦੀ ਉਪ-ਧਾਰਾ (2) ਭੰਗ ਹੋਣ ਤੋਂ ਬਾਅਦ ਜਾਇਦਾਦਾਂ, ਫੰਡਾਂ ਅਤੇ ਦੇਣਦਾਰੀਆਂ ਦੇ ਨਿਵਾਸ ਨਾਲ ਸੰਬੰਧਿਤ ਹੈ।

(20) ਸਾਡੇ ਸਾਹਮਣੇ ਇੱਕ ਮਹੱਤਵਪੂਰਨ ਸਵਾਲ ਇਹ ਖੜ੍ਹਾ ਹੋ ਗਿਆ ਹੈ ਕਿ ਕੀ ਟਰੱਸਟ ਐਕਟ ਦੀ ਧਾਰਾ 103 ਦੇ ਅਧੀਨ ਸ਼ਕਤੀ ਕੁਦਰਤੀ ਨਿਆਂ ਦੇ ਸਿਧਾਂਤਾਂ ਦੀ ਵਰਤੋਂ ਨੂੰ ਬਾਹਰ ਕੱਢਣ ਲਈ ਚਰਿੱਤਰ ਵਿੱਚ ਵਿਧਾਨਕ ਹੈ। ਉਪਰੋਕਤ ਸਵਾਲ *res integra* ਨਹੀਂ ਹੈ। ਸ੍ਰੀ ਸੀਤਾਰਾਮ ਸ਼ੁਗਰ ਕੰਪਨੀ ਲਿਮਟਿਡ ਬਨਾਮ ਯੂਨੀਅਨ ਆਫ ਇੰਡੀਆ, (7) ਵਿੱਚ ਮਾਣਯੋਗ ਸੁਪਰੀਮ ਕੋਰਟ ਦੇ ਇੱਕ ਸੰਵਿਧਾਨਕ ਬੈਂਚ ਨੇ ਫੈਸਲਾ ਕੀਤਾ ਹੈ ਕਿ ਜਦੋਂ ਉਹ ਹੁਕਮ ਪਾਸ ਕੀਤੇ ਜਾਂਦੇ ਹਨ ਜੋ ਰਾਜ ਨੂੰ ਪ੍ਰਦਾਨ ਕੀਤੀ ਗਈ ਸੰਵਿਧਾਨਕ ਸ਼ਕਤੀ ਦੇ ਅਨੁਸਾਰ ਆਮ ਲਾਗੂ ਹੁੰਦੇ ਹਨ ਤਾਂ ਕੁਦਰਤੀ ਸਿਧਾਂਤ ਨਿਆਂ ਦੀ ਪਾਲਣਾ ਕਰਨ ਦੀ ਲੋੜ ਨਹੀਂ ਹੈ ਜਦੋਂ ਤੱਕ ਸਪੱਸ਼ਟ ਵਿਵਸਥਾ ਨਹੀਂ ਹੁੰਦੀ। ਨਿਆਂਇਕ, ਪ੍ਰਸ਼ਾਸਕੀ ਅਤੇ ਵਿਧਾਨਿਕ ਪ੍ਰਕਿਰਿਆ ਦਾ ਹਵਾਲਾ ਦਿੱਤਾ ਗਿਆ ਹੈ, ਜਿਵੇਂ ਕਿ ਹੇਠਾਂ ਦਿੱਤੇ ਪੈਰਿਆਂ ਤੋਂ ਸਪੱਸ਼ਟ ਹੈ:

“ਅਦਾਲਤਾਂ ਨੇ, ਵਿਹਾਰਕ ਕਾਰਨਾਂ ਕਰਕੇ, ਵਿਧਾਨਿਕ ਆਦੇਸ਼ਾਂ ਨੂੰ ਬਾਕੀ ਹੁਕਮਾਂ ਤੋਂ ਇਸ ਸਿਧਾਂਤ ਦੇ ਹਵਾਲੇ ਨਾਲ ਵੱਖਰਾ ਕੀਤਾ ਹੈ ਕਿ ਸਾਬਕਾ ਆਮ ਲਾਗੂ ਹੁੰਦਾ ਹੈ। ਉਹ ਰਸਮੀ ਤੌਰ 'ਤੇ ਪ੍ਰਕਾਸ਼ਨ ਦੁਆਰਾ ਅਤੇ ਆਮ ਮਾਰਗਦਰਸ਼ਨ ਲਈ ਬਣਾਏ ਜਾਂਦੇ ਹਨ ਜਿਸ ਵਿੱਚ ਵਿਅਕਤੀਗਤ ਫੈਸਲੇ ਲਏ ਜਾਂਦੇ ਹਨ

ਖਾਸ ਹਾਲਾਤ. ਹਾਲਾਂਕਿ, ਜੋ ਮਾਇਨੇ ਰੱਖਦਾ ਹੈ ਉਹ ਪਦਾਰਥ ਹੈ ਨਾ ਕਿ ਰੂਪ, ਜਾਂ ਨਾਮ। ਆਮ ਐਪਲੀਕੇਸ਼ਨ ਦੇ ਤੱਤ ਨੂੰ ਅਕਸਰ ਵਿਧਾਨਕ ਗਤੀਵਿਧੀ ਦੀ ਇੱਕ ਜ਼ਿਲ੍ਹਾ ਵਿਸ਼ੇਸ਼ਤਾ ਵਜੋਂ ਦਰਸਾਇਆ ਜਾਂਦਾ ਹੈ। ਹਾਲਾਂਕਿ, ਇੱਕ ਵਿਧਾਨਕ

ਸਾਧਨ (ਜਿਵੇਂ ਕਿ ਇੱਕ ਨਿਯਮ, ਆਦੇਸ਼ ਜਾਂ ਨਿਯਮ) ਸੌਂਪੀ ਗਈ ਵਿਧਾਨਿਕ ਸ਼ਕਤੀ ਦੀ ਵਰਤੋਂ ਤੋਂ ਪੈਦਾ ਹੁੰਦਾ ਹੈ ਜੋ ਕਿ ਵਿਧਾਨ ਸਭਾ ਦੁਆਰਾ ਕਾਨੂੰਨ ਦੇ ਲਾਗੂ ਕਰਨ ਵਰਗੀ ਪ੍ਰਬੰਧਕੀ ਪ੍ਰਕਿਰਿਆ ਦਾ ਹਿੱਸਾ ਹੈ। ਇੱਕ ਅਰਧ-ਨਿਆਂਇਕ ਆਦੇਸ਼ ਨਿਰਣੇ ਤੋਂ ਪੈਦਾ ਹੁੰਦਾ ਹੈ ਜੋ ਕਿ ਪ੍ਰਸ਼ਾਸਨਿਕ ਪ੍ਰਕਿਰਿਆ ਦਾ ਹਿੱਸਾ ਹੈ ਜੋ 'ਆਈਅਵ' ਦੀ ਅਦਾਲਤ ਦੁਆਰਾ ਨਿਆਂਇਕ ਫੈਸਲੇ ਵਰਗਾ ਹੈ। ਇਹ ਸਮਾਨਤਾ ਅਧੂਰੀ ਹੈ ਅਤੇ ਸ਼ਾਇਦ ਬਾਰਡਰਲਾਈਨ ਜਾਂ ਮਿਕਸਡ ਕੇਸਾਂ ਨੂੰ ਵਰਗੀਕ੍ਰਿਤ ਕਰਨ ਵਿੱਚ ਮਦਦਗਾਰ ਨਹੀਂ ਹੈ ਜਿਨ੍ਹਾਂ ਨੂੰ ਬਿਹਤਰ ਢੰਗ ਨਾਲ ਗੈਰ-ਵਰਗੀਕ੍ਰਿਤ ਛੱਡ ਦਿੱਤਾ ਜਾਂਦਾ ਹੈ।

XXXXXXXXXX

“ਜੇਕਰ ਕਿਸੇ ਵਿਸ਼ੇਸ਼ ਕਾਰਜ ਨੂੰ ਨਿਆਂਇਕ ਦੀ ਬਜਾਏ ਵਿਧਾਨਕ ਕਿਹਾ ਜਾਂਦਾ ਹੈ, ਤਾਂ ਜਿੱਥੋਂ ਤੱਕ ਪਾਰਟੀਆਂ ਦਾ ਸਬੰਧ ਹੈ, ਵਿਹਾਰਕ ਨਤੀਜੇ ਸਾਹਮਣੇ ਆ ਸਕਦੇ ਹਨ। ਜਦੋਂ ਫੰਕਸ਼ਨ ਨੂੰ ਵਿਧਾਨਕ ਮੰਨਿਆ ਜਾਂਦਾ ਹੈ, ਤਾਂ ਆਰਡਰ ਦੁਆਰਾ ਪ੍ਰਭਾਵਿਤ ਕਿਸੇ ਪਾਰਟੀ ਨੂੰ ਨੋਟਿਸ ਅਤੇ ਸੁਣਵਾਈ ਕਰਨ ਦਾ ਕੋਈ ਅਧਿਕਾਰ ਨਹੀਂ ਹੁੰਦਾ ਜਦੋਂ ਤੱਕ, ਬੇਸ਼ੱਕ, ਕਨੂੰਨ ਇਸ ਦੀ ਲੋੜ ਨਾ ਕਰੇ। ਇਹ ਵਿਆਪਕ ਤੌਰ 'ਤੇ ਪਛਾਣੇ ਜਾਣ ਵਾਲੇ ਵਰਗ ਦੇ ਸਾਰੇ ਵਿਅਕਤੀਆਂ ਅਤੇ ਸਥਿਤੀਆਂ 'ਤੇ ਲਾਗੂ ਹੋਣ ਵਾਲੀਆਂ ਸ਼ਕਤੀਆਂ ਦੀ ਵਿਸ਼ਾਲ ਸ਼੍ਰੇਣੀ ਨੂੰ ਸ਼ਾਮਲ ਕਰਨ ਵਾਲੀ ਸਾਧਾਰਨ ਵਰਤੋਂ ਦੇ ਹੋਣ ਕਰਕੇ, ਵਿਧਾਨਕ ਆਦੇਸ਼ ਸਿਰਫ ਵਿਅਕਤੀਗਤ ਵਿਸ਼ੇਸ਼ਤਾਵਾਂ ਅਤੇ ਡਿੱਗਣ ਵਾਲਿਆਂ ਵਿਚਕਾਰ ਅੰਤਰ ਨੂੰ ਧਿਆਨ ਵਿੱਚ ਰੱਖਣ ਲਈ ਇਸਦੀ ਭੁੱਲ ਦੇ ਕਾਰਨ ਚੁਣੌਤੀ ਦੇਣ ਲਈ ਕਮਜ਼ੋਰ ਨਹੀਂ ਹੋ ਸਕਦਾ ਹੈ। ਕਲਾਸ ਦੇ ਅੰਦਰ।”

(21) ਦੁਬਾਰਾ ਫਿਰ) ਮਾਨਯੋਗ ਸੁਪਰੀਮ ਕੋਰਟ ਨੇ ਰਮੇਸ਼ਚੰਦਰ ਕਚਰਦਾਸ ਪੋਰਵਾਲ ਬਨਾਮ ਮਹਾਰਾਸ਼ਟਰ ਰਾਜ, (8), ਨੇ ਸਰਕਾਰ ਦੇ ਨੋਟੀਫਿਕੇਸ਼ਨ ਨੂੰ ਮੰਨਿਆ ਜਿਸ ਵਿੱਚ ਇਹ ਘੋਸ਼ਣਾ ਕੀਤੀ ਗਈ ਕਿ ਇੱਕ ਨਿਸ਼ਚਿਤ ਸਥਾਨ ਇੱਕ ਮਾਰਕੀਟ ਖੇਤਰ ਲਈ ਪ੍ਰਮੁੱਖ ਮਾਰਕੀਟ ਯਾਰਡ ਹੋਵੇਗਾ। ਅਜਿਹੀ ਘੋਸ਼ਣਾ ਤੋਂ ਬਾਅਦ ਕਈ ਕਾਨੂੰਨੀ ਵਿਵਸਥਾਵਾਂ ਅਮਲ ਵਿੱਚ ਆ ਜਾਣਗੀਆਂ। ਇਸ ਨੂੰ ਵਿਧਾਨਿਕ ਚਰਿੱਤਰ ਦਾ ਇੱਕ ਕੰਮ ਮੰਨਿਆ ਗਿਆ ਸੀ ਨਾ ਕਿ ਇੱਕ ਨਿਆਂਇਕ ਜਾਂ ਅਰਧ ਨਿਆਂਇਕ ਕਾਰਜ ਜੋ ਰਾਜ ਨੂੰ ਕੁਦਰਤੀ ਨਿਆਂ ਦੇ ਨਿਯਮਾਂ ਦੀ ਪਾਲਣਾ ਕਰਨ ਲਈ ਮਜ਼ਬੂਰ ਕਰਦਾ ਹੈ ਕਿਉਂਕਿ ਕੁਦਰਤੀ ਨਿਆਂ ਦੇ ਨਿਯਮ ਦੇ ਖੇਤਰ ਵਿੱਚ ਉਪਲਬਧ ਨਹੀਂ ਹਨ। ਵਿਧਾਨ, ਪ੍ਰਾਇਮਰੀ ਜਾਂ ਸੌਂਪਿਆ ਗਿਆ। ਪੁਣੇ ਮਿਉਂਸਪਲ ਕਾਰਪੋਰੇਸ਼ਨ ਬਨਾਮ ਪ੍ਰਮੋਟਰਜ਼ ਐਂਡ ਬਿਲਡਰਜ਼ ਐਸੋਸੀਏਸ਼ਨ, (9) ਦੇ ਮਾਮਲੇ ਵਿੱਚ ਵੀ ਇਸੇ ਤਰ੍ਹਾਂ ਦੇ ਨਿਰੀਖਣ ਕੀਤੇ ਗਏ ਹਨ। ਹਾਲਾਂਕਿ, ਟਹਿਲ ਸਿੰਘ (ਸੁਪਰਾ) ਦੇ ਮਾਮਲੇ ਵਿੱਚ ਇੱਕ ਵਿਸਤ੍ਰਿਤ ਪਰੀਖਿਆ ਰੱਖੀ ਗਈ ਹੈ ਜਿੱਥੇ ਗ੍ਰਾਮ ਸਭਾ ਦੇ ਖੇਤਰੀ ਖੇਤਰ ਨੂੰ ਘੋਸ਼ਿਤ ਕਰਦੇ ਹੋਏ ਪੰਜਾਬ ਪੰਚਾਇਤੀ ਰਾਜ ਐਕਟ, 1994 ਦੀ ਧਾਰਾ 3 ਅਤੇ 4 ਦੇ ਅਧੀਨ ਜਾਰੀ ਕੀਤੇ ਨੋਟੀਫਿਕੇਸ਼ਨ 'ਤੇ ਸਵਾਲ ਉਠਾਏ ਗਏ ਸਨ। ਇਹ ਵਿਚਾਰ ਕੀਤਾ ਗਿਆ ਕਿ ਪੰਜਾਬ ਪੰਚਾਇਤੀ ਰਾਜ ਐਕਟ, 1994 ਦੇ ਸੈਕਸ਼ਨ 3

**BAKSHI RAM ARORA AND OTHERS v. STATE OF PUNJAB 17
AND OTHERS (M.M. Kumar, J.)**

ਅਤੇ 4 ਦੇ ਤਹਿਤ ਵਰਤੀ ਜਾਣ ਵਾਲੀ ਸ਼ਕਤੀ ਚਰਿੱਤਰ ਪੱਖੋਂ ਵਿਧਾਨਕ ਹੈ ਅਤੇ ਕੁਦਰਤੀ ਨਿਆਂ ਦੇ ਸਿਧਾਂਤਾਂ ਦੀ ਪਾਲਣਾ ਕਰਨ ਦੀ ਲੋੜ ਨਹੀਂ ਹੈ। ਫੈਸਲੇ ਦੇ ਪੈਰਾ 7 ਵਿੱਚ ਕਾਨੂੰਨ ਦੇ ਤਿੰਨ ਸਿਧਾਂਤ ਉਹਨਾਂ ਦੇ ਲਾਰਡਸ਼ਿਪਸ ਦੁਆਰਾ ਕੱਢੇ ਗਏ ਸਨ 'ਇਹ ਨਿਰਧਾਰਤ ਕਰਨ ਲਈ ਕਿ ਕੀ ਸੰਵਿਧਾਨਕ ਵਿਵਸਥਾਵਾਂ ਦੀ ਪਾਲਣਾ ਵਿੱਚ ਸ਼ਕਤੀ ਦੀ ਵਰਤੋਂ ਨੂੰ ਚਰਿੱਤਰ ਵਿੱਚ ਵਿਧਾਨਕ ਮੰਨਿਆ ਜਾ ਸਕਦਾ ਹੈ। ਪੈਰਾ 7 ਹੇਠ ਲਿਖੇ ਅਨੁਸਾਰ ਹੈ:-

"7. ਉਪਰੋਕਤ ਫੈਸਲਿਆਂ ਤੋਂ ਉੱਭਰਨ ਵਾਲੇ ਕਾਨੂੰਨ ਦੇ ਸਿਧਾਂਤ ਹਨ: (1) ਜਿੱਥੇ ਇੱਕ ਕਾਨੂੰਨ ਦੇ ਉਪਬੰਧ ਵਿਧਾਨਿਕ ਗਤੀਵਿਧੀ ਲਈ ਪ੍ਰਦਾਨ ਕਰਦੇ ਹਨ ਜਿਵੇਂ ਕਿ ਇੱਕ ਵਿਧਾਨਕ ਸਾਧਨ ਬਣਾਉਣਾ ਜਾਂ ਆਚਰਣ ਦੇ ਆਮ ਨਿਯਮ ਨੂੰ ਲਾਗੂ ਕਰਨਾ ਜਾਂ ਸਰਕਾਰ ਦੁਆਰਾ ਇੱਕ ਨੋਟੀਫਿਕੇਸ਼ਨ ਦੁਆਰਾ ਘੋਸ਼ਣਾ ਕੀਤੀ ਜਾਂਦੀ ਹੈ ਕਿ ਕੁਝ ਸਥਾਨ ਜਾਂ ਖੇਤਰ ਗ੍ਰਾਮ ਸਭਾ ਦਾ ਹਿੱਸਾ ਹੋਵੇਗਾ ਅਤੇ ਅਜਿਹੀ ਘੋਸ਼ਣਾ ਦੇ ਮੁੱਦੇ 'ਤੇ ਕੁਝ ਹੋਰ ਵਿਧਾਨਕ ਉਪਬੰਧ ਲਾਗੂ ਹੁੰਦੇ ਹਨ ਜੋ ਕੁਝ ਖਾਸ ਨਤੀਜਿਆਂ ਲਈ ਪ੍ਰਦਾਨ ਕਰਦੇ ਹਨ: (2) ਜਿੱਥੇ ਕਿਸੇ ਕਾਨੂੰਨ ਦੇ ਉਪਬੰਧਾਂ ਅਧੀਨ ਸਰਕਾਰ ਦੁਆਰਾ ਵਰਤੀ ਜਾਣ ਵਾਲੀ ਸ਼ਕਤੀ ਦਾ ਕੋਈ ਫਰਕ ਨਹੀਂ ਪੈਂਦਾ। ਕਿਸੇ ਵਿਅਕਤੀ ਦੇ ਹਿੱਤ ਦੇ ਨਾਲ ਅਤੇ ਇਹ ਆਮ ਤੌਰ 'ਤੇ ਜਨਤਾ ਨਾਲ ਸਬੰਧਤ ਹੈ ਜਾਂ ਇੱਕ ਆਮ ਪਾਤਰ ਦੀ ਇੱਕ ਆਮ ਦਿਸ਼ਾ ਨਾਲ ਸਬੰਧਤ ਹੈ ਅਤੇ ਕਿਸੇ ਵਿਅਕਤੀ ਜਾਂ ਕਿਸੇ ਖਾਸ ਸਥਿਤੀ ਦੇ ਵਿਰੁੱਧ ਨਿਰਦੇਸ਼ਿਤ ਨਹੀਂ ਹੈ; ਅਤੇ (3) ਭਵਿੱਖ ਦੀਆਂ ਕਾਰਵਾਈਆਂ ਨੂੰ ਨਿਰਧਾਰਤ ਕਰੇ, ਇਸ ਨੂੰ ਆਮ ਤੌਰ 'ਤੇ ਚਰਿੱਤਰ ਵਿੱਚ ਵਿਧਾਨਕ ਮੰਨਿਆ ਜਾਂਦਾ ਹੈ।

(22) ਪੰਜਾਬ ਪੰਚਾਇਤੀ ਰਾਜ ਐਕਟ, 1994 ਦੇ ਸੈਕਸ਼ਨ 3 ਅਤੇ 4 ਦੇ ਅਧੀਨ ਸੱਤਾ ਦੇ ਅਨੁਸਰਨ ਵਿੱਚ ਜਾਰੀ ਕੀਤੇ ਗਏ ਉਪਰੋਕਤ ਸਿਧਾਂਤਾਂ ਦੇ ਨੋਟੀਫਿਕੇਸ਼ਨ ਨੂੰ ਲਾਗੂ ਕਰਨ ਤੋਂ ਬਾਅਦ, ਅਤੇ ਇਹ ਮੰਨਦੇ ਹੋਏ ਕਿ ਕੋਈ ਵਿਅਕਤੀਗਤ ਅਧਿਕਾਰ ਸ਼ਾਮਲ ਨਹੀਂ ਹਨ, ਰਮੇਸ਼ਚੰਦਰ ਕਚਰਦਾਸ ਪੋਰਵਾਲ ਦੇ ਕੇਸ ' ਤੇ ਭਰੋਸਾ ਕਰਨ ਤੋਂ ਬਾਅਦ, ਮਾਣਯੋਗ ਸੁਪਰੀਮ ਕੋਰਟ ਨੇ) ਨੇ ਮੰਨਿਆ ਕਿ ਕੁਦਰਤੀ ਨਿਆਂ ਦੇ ਸਿਧਾਂਤ ਲਾਗੂ ਨਹੀਂ ਹੁੰਦੇ ਅਤੇ ਹੇਠ ਲਿਖੇ ਅਨੁਸਾਰ ਮੰਨੇ ਜਾਂਦੇ ਹਨ:-

10. ਮੌਜੂਦਾ ਕੇਸ ਵਿੱਚ, ਟਰੱਸਟ ਐਕਟ ਦੇ ਉਪਬੰਧ ਪਹਿਲਾਂ ਨਿਵਾਸੀਆਂ ਨੂੰ ਸੁਣਵਾਈ ਦਾ ਕੋਈ ਮੌਕਾ ਪ੍ਰਦਾਨ ਨਹੀਂ ਕਰਦੇ ਹਨ।

ਕਿਸੇ ਖਾਸ ਗ੍ਰਾਮ ਸਭਾ ਦੇ ਅਧੀਨ ਆਉਂਦੇ ਕਿਸੇ ਵੀ ਖੇਤਰ ਨੂੰ ਬਾਹਰ ਰੱਖਿਆ ਜਾਂਦਾ ਹੈ ਅਤੇ ਕਿਸੇ ਹੋਰ ਗ੍ਰਾਮ ਸਭਾ ਵਿੱਚ ਸ਼ਾਮਲ ਕੀਤਾ ਜਾਂਦਾ ਹੈ। ਅਜਿਹੀ ਵਿਵਸਥਾ ਦੀ ਅਣਹੋਂਦ ਵਿੱਚ, ਉਸ ਖੇਤਰ ਦੇ ਵਸਨੀਕ ਜਿਸਨੂੰ ਬਾਹਰ ਰੱਖਿਆ ਗਿਆ ਹੈ ਅਤੇ ਇੱਕ ਵੱਖਰੀ ਗ੍ਰਾਮ ਸਭਾ ਵਿੱਚ ਸ਼ਾਮਲ ਕੀਤਾ ਗਿਆ ਹੈ, ਟਰੱਸਟ ਐਕਟ ਦੇ ਸੈਕਸ਼ਨ 3 ਅਤੇ 4 ਦੇ ਅਧੀਨ ਘੋਸ਼ਣਾ ਜਾਰੀ ਕਰਨ ਤੋਂ ਪਹਿਲਾਂ ਸੁਣਵਾਈ ਦੇ ਮੌਕੇ ਤੋਂ ਇਨਕਾਰ ਕਰਨ ਦੀ ਸ਼ਿਕਾਇਤ ਨਹੀਂ ਕਰ ਸਕਦਾ। ਹਾਲਾਂਕਿ, ਸਥਿਤੀ ਵੱਖਰੀ ਹੋਵੇਗੀ ਜਿੱਥੇ ਕਿਸੇ ਖੇਤਰ ਦੇ ਕਿਸੇ ਖਾਸ ਨਿਵਾਸੀ ਦੇ

ਘਰ ਨੂੰ ਮੌਜੂਦਾ ਗ੍ਰਾਮ ਸਭਾ ਤੋਂ ਬਾਹਰ ਕੱਢ ਕੇ ਕਿਸੇ ਹੋਰ ਗ੍ਰਾਮ ਸਭਾ ਵਿੱਚ ਸ਼ਾਮਲ ਕਰਨ ਦੀ ਮੰਗ ਕੀਤੀ ਜਾਂਦੀ ਹੈ। ਉੱਥੇ ਸਰਕਾਰ ਦੀ ਟਰੱਸਟ ਐਕਸ਼ਨ ਕਿਸੇ ਵਿਅਕਤੀ ਦੇ ਖਿਲਾਫ ਨਿਰਦੇਸ਼ਿਤ ਕੀਤੀ ਜਾ ਰਹੀ ਹੈ, ਸਰਕਾਰ ਨੂੰ ਕੁਦਰਤੀ ਨਿਆਂ ਦੇ ਸਿਧਾਂਤਾਂ ਦੀ ਪਾਲਣਾ ਕਰਨ ਦੀ ਲੋੜ ਹੁੰਦੀ ਹੈ। ਉਪਰੋਕਤ ਕਾਰਨਾਂ ਕਰਕੇ, ਸਾਡਾ ਵਿਚਾਰ ਹੈ ਕਿ ਸਰਕਾਰ ਦੁਆਰਾ ਟਰੱਸਟ ਐਕਟ ਦੀ ਧਾਰਾ 4 ਦੀ ਧਾਰਾ 3 ਦੇ ਤਹਿਤ ਘੋਸ਼ਣਾ ਕਰਨ ਤੋਂ ਪਹਿਲਾਂ ਸੁਣਵਾਈ ਦਾ ਕੋਈ ਮੌਕਾ ਦੇਣ ਦੀ ਲੋੜ ਨਹੀਂ ਸੀ।"

(23) ਤੁਲਸੀਪੁਰ ਸੂਗਰ ਕੰਪਨੀ ਦੇ ਮਾਮਲੇ ਵਿੱਚ ਵੀ ਇਸੇ ਤਰ੍ਹਾਂ ਦੇ ਸਿਧਾਂਤ ਰੱਖੇ ਗਏ ਸਨ। ਲਿਮਿਟੇਡ ਬਨਾਮ ਨੋਟੀਫਾਈਡ ਏਰੀਆ ਕਮੇਟੀ, ਤੁਲਸੀਪੁਰ, (10) ਸੁੰਦਰਿਆਸ ਕੰਵਲਾਲ ਭਟੀਜਾ ਬਨਾਮ ਕਲੈਕਟਰ ਠਾਣੇ ਮਹਾਰਾਸ਼ਟਰ, (11) ਕੈਂਡ ਸਰਕਾਰਿਸਸਤਾਏ ਅਨਾਜ\ਵਿਕਰੇਟਾ5 ਸੰਘ ਬਨਾਮ 5 ਸਟੇਟੂਫ ਮੱਧ ਪ੍ਰਦੇਸ਼, (12)।

(24) ਜਦੋਂ ਅਸੀਂ 4 ਅਪ੍ਰੈਲ, 2002 ਦੀ ਨੋਟੀਫਿਕੇਸ਼ਨ 'ਤੇ ਵਿਚਾਰ ਕਰਦੇ ਹਾਂ, ਤਾਂ ਇਹ ਉੱਭਰਦਾ ਹੈ ਕਿ ਟਰੱਸਟ ਐਕਟ ਦੀ ਧਾਰਾ 103 ਦੇ ਅਧੀਨ ਵਰਤੀ ਗਈ ਸ਼ਕਤੀ ਇਹ ਨਹੀਂ ਸੋਚਦੀ ਕਿ ਕਿਸੇ ਵਿਅਕਤੀ ਦੇ ਸੰਬੰਧ ਵਿੱਚ ਕੋਈ ਆਦੇਸ਼ ਪਾਸ ਕੀਤਾ ਜਾਣਾ ਚਾਹੀਦਾ ਹੈ। ਇਹ ਫੈਸਲਾ ਤਤਕਾਲੀ ਸਰਕਾਰ ਨੇ ਆਮ ਆਚਰਣ ਦੇ ਆਧਾਰ 'ਤੇ ਲਿਆ ਹੈ। ਇਹ ਵੱਖਰੀ ਗੱਲ ਹੈ ਕਿ ਟਰੱਸਟ ਐਕਟ ਦੀ ਧਾਰਾ 103(2)(ਸੀ) ਦੇ ਉਪਬੰਧਾਂ ਦੇ ਆਧਾਰ 'ਤੇ ਚੇਅਰਮੈਨ ਅਤੇ ਟਰੱਸਟੀਆਂ ਨੂੰ ਭੰਗ ਕਰ ਦਿੱਤਾ ਜਾਂਦਾ ਹੈ। ਇਹ ਵੀ ਸਪੱਸ਼ਟ ਹੈ ਕਿ 4 ਅਪ੍ਰੈਲ, 2002 ਨੂੰ ਨੋਟੀਫਿਕੇਸ਼ਨ ਜਾਰੀ ਕਰਨ ਨਾਲ ਕਈ ਹੋਰ ਵਿਧਾਨਕ ਵਿਵਸਥਾਵਾਂ ਵੀ ਲਾਗੂ ਕੀਤੀਆਂ ਗਈਆਂ ਹਨ, ਜੋ ਕਿਸੇ ਵਿਅਕਤੀ ਦੇ ਹਿੱਤ ਨਾਲ ਸਬੰਧਤ ਨਹੀਂ ਹਨ ਪਰ ਪ੍ਰਤੀਤ ਤੌਰ 'ਤੇ ਆਮ ਜਨਤਾ ਨਾਲ ਸਬੰਧਤ ਹਨ ਜਾਂ ਕਿਸੇ ਆਮ ਦਿਸ਼ਾ ਨਾਲ ਸਬੰਧਤ ਹਨ। ਇਹ ਭਵਿੱਖ ਦੀ ਕਾਰਵਾਈ ਨੂੰ ਵੀ ਦਰਸਾਉਂਦਾ ਹੈ। ਉਪਰੋਕਤ ਟੈਸਟ ਮੌਜੂਦਾ ਕੇਸ ਦੇ ਤੱਥਾਂ 'ਤੇ ਪੂਰੀ ਤਰ੍ਹਾਂ ਲਾਗੂ ਹੁੰਦਾ ਹੈ ਅਤੇ ਟਰੱਸਟ ਐਕਟ ਦੀ ਧਾਰਾ 103 ਅਧੀਨ 4 ਅਪ੍ਰੈਲ, 2002 ਨੂੰ ਨੋਟੀਫਿਕੇਸ਼ਨ ਜਾਰੀ ਕਰਨਾ ਇੱਕ ਵਿਧਾਨਕ ਕਾਰਜ ਮੰਨਿਆ ਜਾਣਾ ਚਾਹੀਦਾ ਹੈ।

(25) ਇੱਕ ਵਾਰ ਜਦੋਂ ਇਹ ਮੰਨਿਆ ਜਾਂਦਾ ਹੈ ਕਿ ਟਰੱਸਟ ਐਕਟ ਦੀ ਧਾਰਾ 103 ਵਿੱਚ ਸ਼ਕਤੀ ਦੀ ਵਰਤੋਂ ਕੀਤੀ ਜਾਂਦੀ ਹੈ ਤਾਂ ਉਹ ਚਰਿੱਤਰ ਵਿੱਚ ਵਿਧਾਨਕ ਹੈ ਤਾਂ ਕੁਦਰਤੀ ਨਿਆਂ ਦੇ ਸਿਧਾਂਤ ਉਪਲਬਧ ਨਹੀਂ ਹੋਣਗੇ। ਕੁਦਰਤੀ ਨਿਆਂ ਦੇ ਸਿਧਾਂਤਾਂ ਨੂੰ ਛੱਡਣ ਦਾ ਮੂਲ ਸਿਧਾਂਤ ਇਹ ਹੈ ਕਿ ਜਦੋਂ ਵਿਧਾਨ ਸਭਾ ਨੇ ਕਾਨੂੰਨ ਬਣਾਉਣ ਦੀ ਪ੍ਰਕਿਰਿਆ ਸ਼ੁਰੂ ਕੀਤੀ ਹੈ ਤਾਂ ਇਹ ਜਨਤਾ ਨੂੰ ਸੁਣਵਾਈ ਦੀ ਆਗਿਆ ਨਹੀਂ ਦੇਣੀ ਚਾਹੀਦੀ ਹੈ, ਖਾਸ ਕਰਕੇ ਸਾਡੇ ਦੇਸ਼ ਵਿੱਚ ਜਿੱਥੇ ਵਿਧਾਨ ਸਭਾ ਜਾਂ ਸੰਸਦ ਦਾ ਗਠਨ ਸਿੱਧੇ ਤੌਰ 'ਤੇ ਚੁਣੇ ਹੋਏ ਲੋਕਾਂ ਦੁਆਰਾ ਕੀਤਾ ਜਾਂਦਾ ਹੈ। ਲੋਕਾਂ ਦੁਆਰਾ ਅਜਿਹੇ ਨੁਮਾਇੰਦਿਆਂ ਨੇ ਸੰਭਵ ਤੌਰ 'ਤੇ ਉਨ੍ਹਾਂ ਦੇ ਹਿੱਤਾਂ ਲਈ ਅਨੁਕੂਲ ਕਾਨੂੰਨ ਬਣਾ ਕੇ ਲੋਕਾਂ ਦੀਆਂ ਇੱਛਾਵਾਂ ਦਾ ਅਨੁਵਾਦ ਕਰਨਾ ਹੈ। ਪ੍ਰਾਇਮਰੀ ਕਾਨੂੰਨ ਬਾਰੇ ਜੋ ਸੱਚ ਹੈ, ਉਹ ਸੈਕੰਡਰੀ ਕਾਨੂੰਨ ਦੇ ਸਬੰਧ ਵਿੱਚ ਵੀ ਸਵੀਕਾਰ ਕੀਤਾ ਜਾਣਾ ਚਾਹੀਦਾ ਹੈ। ਇਸ ਲਈ, ਸੰਵਿਧਾਨ ਨੇ ਵਿਧਾਨ ਸਭਾ ਵਿੱਚ ਬਹੁਤ ਜ਼ਿਆਦਾ ਭਰੋਸਾ ਜਤਾਇਆ ਹੈ ਜਿਸ ਵਿੱਚ ਸੈਕੰਡਰੀ ਵਿਧਾਨ ਵੀ ਸ਼ਾਮਲ ਹੈ। ਪਟੀਸ਼ਨਕਰਤਾਵਾਂ ਦੇ ਵਕੀਲ ਦੀ ਦਲੀਲ ਸੀ ਕਿ ਚੇਅਰਮੈਨ ਜਾਂ

**BAKSHI RAM ARORA AND OTHERS v. STATE OF PUNJAB 19
AND OTHERS (M.M. Kumar, J.)**

ਟਰੱਸਟੀ ਦੇ ਖਿਲਾਫ ਲਿਖਤੀ ਬਿਆਨ ਵਿੱਚ ਕਲੰਕਜਨਕ ਬਿਆਨ ਦਿੱਤੇ ਗਏ ਹਨ ਅਤੇ ਇਹ ਭੰਗ ਦੇ ਹੁਕਮ ਨੂੰ ਪੜ੍ਹਨ ਲਈ ਕਾਫੀ ਹੋਣਾ ਚਾਹੀਦਾ ਹੈ ਕਿਉਂਕਿ ਟਰੱਸਟ ਐਕਟ ਦੀ ਧਾਰਾ 72 - ਐੱਫ ਦੇ ਤਹਿਤ ਪਾਸ ਕੀਤਾ ਗਿਆ ਹੈ। ਕਿਸੇ ਵਿਸਤ੍ਰਿਤ ਵਿਚਾਰ ਦੀ ਲੋੜ ਨਹੀਂ ਹੈ ਕਿਉਂਕਿ ਸਮੁੱਚੇ ਪੰਜਾਬ ਰਾਜ ਵਿੱਚ ਸਾਰੇ ਟਰੱਸਟਾਂ ਦੇ ਸਬੰਧ ਵਿੱਚ ਥੋਕ ਵਿੱਚ ਲੋੜੀਂਦੀਆਂ ਰਿਪੋਰਟਾਂ ਪ੍ਰਾਪਤ ਕਰਨ ਤੋਂ ਬਾਅਦ ਟਰੱਸਟ ਨੂੰ ਭੰਗ ਕਰਨ ਲਈ ਸਹਿਮਤੀ ਬਣ ਗਈ ਹੈ। ਇਹ ਉੱਤਰਦਾਤਾਵਾਂ ਦੁਆਰਾ ਲਏ ਗਏ ਨੀਤੀਗਤ ਫੈਸਲੇ ਦੇ ਆਧਾਰ 'ਤੇ ਹੈ ਕਿ ਅਜਿਹਾ ਕੋਰਸ ਅਪਣਾਇਆ ਗਿਆ ਹੈ। ਇਸ ਤੋਂ ਇਲਾਵਾ, 4 ਅਪ੍ਰੈਲ, 2002 ਦਾ ਹੁਕਮ ਕੁਦਰਤੀ ਨਿਆਂ ਦੇ ਸਿਧਾਂਤਾਂ ਦੀ ਪਾਲਣਾ ਕਰਨ ਲਈ ਕਿਸੇ ਕਲੰਕ ਦਾ ਖੁਲਾਸਾ ਨਹੀਂ ਕਰਦਾ ਹੈ। 4 ਅਪ੍ਰੈਲ, 2002 ਦੀ ਨੋਟੀਫਿਕੇਸ਼ਨ ਸਾਬਕਾ ਨਜ਼ਰੀਏ ਤੋਂ ਨਿਰਦੇਸ਼ ਹੁਕਮ ਹੈ। ਇਹ ਚੰਗੀ ਤਰ੍ਹਾਂ ਨਿਪਟਾਇਆ ਗਿਆ ਹੈ ਕਿ ਹੁਕਮ ਨੂੰ ਇਸ ਵਿੱਚ ਦੱਸੇ ਗਏ ਕਾਰਨਾਂ ਦੇ ਅਨੁਸਾਰ ਹਮਲਾ ਜਾਂ ਜਾਇਜ਼ ਠਹਿਰਾਇਆ ਜਾਣਾ ਚਾਹੀਦਾ ਹੈ ਨਾ ਕਿ ਉਹਨਾਂ ਕਾਰਨਾਂ ਦੁਆਰਾ ਜੋ ਕਿਤੇ ਹੋਰ ਉਪਲਬਧ ਹੋ ਸਕਦੇ ਹਨ। ਇਸ ਸਬੰਧ ਵਿੱਚ ਮਹਿੰਦਰ ਸਿੰਘ ਗਿੱਲ ਬਨਾਮ ਮੁੱਖ ਚੋਣ ਕਮਿਸ਼ਨਰ, ਨਵੀਂ ਦਿੱਲੀ, (13) ਅਤੇ ਸ਼੍ਰੀਮਤੀ ਸਵ. ਮੇਨਕਾ ਗਾਂਧੀ ਬਨਾਮ ਯੂਨੀਅਨ ਆਫ ਇੰਡੀਆ, (14)। ਇਸ ਲਈ, ਅਸੀਂ ਇਹ ਨਹੀਂ ਪਾਉਂਦੇ ਕਿ 4 ਅਪ੍ਰੈਲ, 2002 ਦੀ ਨੋਟੀਫਿਕੇਸ਼ਨ ਦੀ ਉਲੰਘਣਾ ਕੀਤੀ ਗਈ ਹੈ ਜਾਂ ਇਸ ਨੂੰ ਟਰੱਸਟ ਐਕਟ ਦੀ ਧਾਰਾ 72-ਐਫ ਅਧੀਨ ਜਾਰੀ ਨੋਟੀਫਿਕੇਸ਼ਨ ਮੰਨਿਆ ਜਾਣਾ ਚਾਹੀਦਾ ਹੈ। ਇਸ ਲਈ, ਉਠਾਏ ਗਏ ਵਿਵਾਦ ਨੂੰ ਇਸ ਤਰ੍ਹਾਂ ਰੱਦ ਕੀਤਾ ਜਾਂਦਾ ਹੈ।

(10) ਏਆਈਆਰ 1978 ਐਸਸੀ 851

(11) ਏਆਈਆਰ 1978 ਐਸਸੀ 597

(26) ਅਵਜਿੰਦਰ ਸਿੰਘ ਸਿਬੀਆ (ਸੁਪਰਾ) ਦੇ ਕੇਸ ਵਿਚ ਡਿਵੀਜ਼ਨ ਬੈਚ ਦਾ ਫੈਸਲਾ , ਜਿਸ 'ਤੇ ਰਾਜ ਦੇ ਵਿਦਵਾਨ ਵਕੀਲ ਦੁਆਰਾ ਭਰੋਸਾ ਰੱਖਿਆ ਗਿਆ ਹੈ, ਮੌਜੂਦਾ ਕੇਸ ਦੇ ਤੱਥਾਂ 'ਤੇ ਲਾਗੂ ਨਹੀਂ ਹੋਵੇਗਾ ਕਿਉਂਕਿ ਇਹ ਮੁਢਲੇ ਕਾਨੂੰਨ ਦਾ ਮਾਮਲਾ ਸੀ, ਕਿਉਂਕਿ ਪੰਜਾਬ ਆਰਡੀਨੈਂਸ ਨੰ. 2 ਦਾ 2007 ਜਾਰੀ ਕੀਤਾ ਗਿਆ ਸੀ ਜਿਸ ਤਹਿਤ ਪੰਜਾਬ ਰਾਜ ਦੀਆਂ ਸਾਰੀਆਂ ਮਾਰਕੀਟ ਕਮੇਟੀਆਂ ਨੂੰ ਰੱਦ ਕਰ ਦਿੱਤਾ ਗਿਆ ਸੀ। ਇਸ ਆਰਡੀਨੈਂਸ ਨੂੰ ਬਾਅਦ ਵਿੱਚ ਪੰਜਾਬ ਐਕਟ ਨੰ. ਪੰਜਾਬ ਐਗਰੀਕਲਚਰਲ ਪ੍ਰੋਡਿਊਸ ਮਾਰਕਿਟ ਐਕਟ, 1961 ਦੀ ਧਾਰਾ 12-ਏ ਨਾਲ ਸੈਕਸ਼ਨ 12 ਨੂੰ ਬਦਲ ਕੇ 2007 ਦਾ ਇਸ ਲਈ, ਇਹ ਵੱਖਰਾ ਹੈ।

(27) ਉਪਰੋਕਤ ਚਰਚਾ ਦੀ ਅਗਲੀ ਕੜੀ ਵਜੋਂ, ਪਟੀਸ਼ਨਕਰਤਾਵਾਂ ਦੇ ਵਿਰੁੱਧ ਸਵਾਲਾਂ (ਬੀ) ਅਤੇ (ਸੀ) ਦਾ ਜਵਾਬ ਇਹ ਮੰਨ ਕੇ ਦਿੱਤਾ ਜਾਂਦਾ ਹੈ ਕਿ ਟਰੱਸਟ ਐਕਟ ਦੀ ਧਾਰਾ 103 ਤੋਂ ਪੈਦਾ ਹੋਣ ਵਾਲੀ ਸ਼ਕਤੀ ਜੋ ਪ੍ਰਤੀਵਾਦੀ ਦੁਆਰਾ ਪ੍ਰਤੀਵਾਦੀ ਨੋਟੀਫਿਕੇਸ਼ਨ ਜਾਰੀ ਕਰਕੇ ਵਰਤੀ ਜਾਂਦੀ ਹੈ, ਕੁਦਰਤ ਵਿੱਚ ਵਿਧਾਨਿਕ ਹੈ। . ਅਜਿਹੇ ਨੋਟੀਫਿਕੇਸ਼ਨ 'ਤੇ ਕੁਦਰਤੀ ਨਿਆਂ ਦੇ ਸਿਧਾਂਤਾਂ ਨੂੰ ਲਾਗੂ ਕਰਨ ਦੀ ਕੋਈ ਗੁੰਜਾਇਸ਼ ਨਹੀਂ ਹੈ। ਐਕਟ ਦੀ ਧਾਰਾ 72-ਏ ਅਧੀਨ ਸ਼ਕਤੀ ਦੀ ਵਰਤੋਂ ਕੀਤੀ ਗਈ ਨਹੀਂ ਮੰਨੀ ਜਾ ਸਕਦੀ।

(28) ਉਪਰੋਕਤ ਕਾਰਨਾਂ ਕਰਕੇ, ਸਾਨੂੰ ਇਹਨਾਂ ਰਿੱਟ ਪਟੀਸ਼ਨਾਂ ਵਿੱਚ ਕੋਈ ਯੋਗਤਾ ਨਹੀਂ ਮਿਲਦੀ ਅਤੇ ਇਹਨਾਂ ਨੂੰ ਇਸ ਅਨੁਸਾਰ ਖਾਰਜ ਕਰ ਦਿੱਤਾ ਜਾਂਦਾ ਹੈ।

ਆਰ.ਐਨ.ਆਰ

ਡਿਸਕਲੇਮਰ:- ਸਥਾਨਕ ਭਾਸ਼ਾ ਵਿੱਚ ਅਨੁਵਾਦ ਕੀਤਾ ਗਿਆ ਨਿਰਣਾ ਕੇਵਲ ਮੁਕੱਦਮੇਬਾਜ਼ਾਂ ਲਈ ਉਹਨਾਂ ਦੀ ਆਪਣੀ ਭਾਸ਼ਾ ਵਿੱਚ ਸਮਝਣ ਤੱਕ ਹੀ ਸੀਮਤ ਹੈ ਅਤੇ ਇਸਦਾ ਕਿਸੇ ਹੋਰ ਉਦੇਸ਼ ਲਈ ਇਸਤੇਮਾਲ ਨਹੀਂ ਕੀਤਾ ਜਾ ਸਕਦਾ। ਸਾਰੇ ਵਿਹਾਰਕ ਅਤੇ ਅਧਿਕਾਰਤ ਮੰਤਵਾਂ ਲਈ, ਨਿਆਂ ਨਿਰਣੇ ਦਾ ਅੰਗਰੇਜ਼ੀ ਸੰਸਕਰਣ-ਪ੍ਰਮਾਣਿਕ ਹੋਵੇਗਾ ਅਤੇ ਅਮਲ ਲਾਗੂ ਕਰਨ ਲਈ ਇਸ ਨੂੰ ਤਰਜੀਹ ਦਿੱਤੀ ਜਾਵੇਗੀ।

ਡੋਲਮਿਨ

ਜਸਬੀਰ ਸਿੰਘ ਅਤੇ ਨਿਰਮਲ ਯਾਦਵ ਜੇ. ਜੇ.

ਸ਼ਿਮਲਾ ਰਾਣੀ ਅਤੇ ਹੋਰ, - ਪਟੀਸ਼ਨਰ

ਬਨਾਮ

ਪੰਜਾਬ ਰਾਜ ਅਤੇ ਹੋਰ, - ਜਵਾਬਦਾਤਾ

2005 ਦਾ CWP ਨੰ. 15877

17 ਸਤੰਬਰ 2007

ਭਾਰਤ ਦਾ ਸੰਵਿਧਾਨ, 1950 - ਅਨੁਛੇਦ 243R(2)(b), 243G, 243S, 243ZG(b)-ਪੰਜਾਬ ਰਾਜ ਚੋਣ ਕਮਿਸ਼ਨ ਐਕਟ, 1994 - ਐੱਸ. 74, 76 ਅਤੇ 87 — ਸਾਂਭ-ਸੰਭਾਲ—ਨਗਰ ਪੰਚਾਇਤ/ਨਗਰ ਪਾਲਿਕਾ ਦੇ ਪ੍ਰਧਾਨ ਅਤੇ ਮੀਤ ਪ੍ਰਧਾਨ ਦੀ ਚੋਣ—/ਨਗਰ ਪੰਚਾਇਤ ਦੇ ਪ੍ਰਧਾਨ ਅਤੇ ਮੀਤ ਪ੍ਰਧਾਨ ਦੇ ਅਹੁਦੇ ਦੇ ਸੰਬੰਧ 'ਚ ਵਿਵਾਦ — ਕੀ ਰਿੱਟ ਪਟੀਸ਼ਨ ਰੱਖ-ਰਖਾਅਯੋਗ ਹੈ — ਰੱਖੀ ਗਈ ਹੈ, ਹਾਂ।